

Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo

Información xeral do centro

Pode atopar toda a información do centro e as titulacións na páxina web:

<https://fccxxt.webs.uvigo.es>

Máster Universitario en Avogacía e Procuradoría - Vigo

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V08M110V11111	Deontoloxía, Organización profesional e Quenda de oficio	1c	5
V08M110V11112	Práctica extraxudicial	1c	3
V08M110V11113	Práctica Civil I	1c	7
V08M110V11114	Práctica Mercantil	1c	3
V08M110V11115	Práctica Penal I	1c	6
V08M110V11116	Práctica Administrativa	1c	6
V08M110V11211	Práctica Civil II	2c	8
V08M110V11212	Práctica Penal II	2c	6
V08M110V11213	Práctica Tributaria	2c	3
V08M110V11214	Práctica Laboral e de Seguridade Social	2c	7
V08M110V11215	Prácticas Externas Básicas	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Deontoloxía, Organización profesional e Quenda de oficio				
Materia	Deontoloxía, Organización profesional e Quenda de oficio			
Código	V08M110V11111			
Titulación	Máster Universitario en Avogacía e Procuradoría - Vigo			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	5	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Martínez Táboas, María Teresa Castro de la Iglesia, Patricia			
Profesorado	Castro de la Iglesia, Patricia Costas de Caso, Santiago González-Puelles Casal, Jesús Antonio Martínez Táboas, María Teresa Otero Rodríguez, José Manuel Vidal Fernández, Mónica			
Correo-e	sectecnica@icavigo.org teresam@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia conforma xunto coa referida a "Extraxudicial", o módulo básico do máster da Avogacía. Trata fundamentalmente de que os alumnos adquiren as competencias profesionais necesarias no ámbito da Deontoloxía, a organización profesional e institucional da avogacía, así como o marco da regulación xurídica da quenda de oficio.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
B3	CON-03 Identificar as distintas responsabilidades vinculadas ao exercicio da actividade profesional, incluíndo o funcionamento básico da asistencia xurídica gratuíta e a promoción da responsabilidade social da persoa que exerce a avogacía ou a procura.
B4	CON-04 Recoñecer as situacións de conflito de intereses que poden producirse na práctica profesional.
C4	HAB-04 Diferenciar, de forma clara e precisa, os intereses privados que representan aos/as profesionais do Dereito dos de carácter público, cuxa execución a lei e os tribunais encoméndanlle, para unha colaboración eficaz cos tribunais na execución das resolucións xudiciais.
C7	HAB-07 Confeccionar técnicas de traballo en equipo dirixidas a lograr unha maior eficiencia mediante o acceso a fontes de información, o coñecemento de idiomas, a xestión do coñecemento e o manexo de técnicas e ferramentas aplicadas.
C8	HAB-08 Planificar a estrutura organizativa do despacho profesional en función dos recursos humanos que o integran e do tipo de clientes ao que se dirixa.
C9	HAB-09 Desenvolver traballos profesionais en equipos especializados e interdisciplinares.
D3	COMP-03 Incorporar os dereitos e deberes deontolóxicos da persoa que exerce a avogacía ou a procura nas relacións con clientes, outras partes, tribunais, autoridades e outros profesionais.
D4	COMP-04 Coñecer e aplicar as técnicas máis pertinentes en cada caso dirixidas á identificación e liquidación de dereitos arancelarios, obrigacións tributarias, de constitución de depósitos xudiciais e de atención de cuantos gastos e costas sexan necesarios para garantir a tutela xudicial efectiva dos dereitos das súas persoas representadas.
D5	COMP-05 Crear a estrutura organizativa do despacho profesional en función dos recursos humanos que o integran e do tipo de clientes aos que se dirixe, e establecer un protocolo de xestión económica e fiscal para o despacho profesional, de compliance e de protección de riscos laborais e de datos de índole persoal.

Resultados previstos na materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

CON-03 Identificar as distintas responsabilidades vinculadas ao exercicio da actividade profesional, incluíndo o funcionamento básico da asistencia xurídica gratuíta e a promoción da responsabilidade social da persoa que exerce a avogacía ou a procura.	B3 B4 C4
CON-04 Recoñecer as situacións de conflito de intereses que poden producirse na práctica profesional.	C7
HAB-04 Diferenciar, de forma clara e precisa, os intereses privados que representan aos/as profesionais do Dereito dos de carácter público, cuxa execución a lei e os tribunais encoméndanlle, para unha colaboración eficaz cos tribunais na execución das resolucións xudiciais.	C8 C9 D3
HAB-07 Confeccionar técnicas de traballo en equipo dirixidas a lograr unha maior eficiencia mediante o acceso a fontes de información, o coñecemento de idiomas, a xestión do coñecemento e o manexo de técnicas e ferramentas aplicadas.	D4 D5
HAB-08 Planificar a estrutura organizativa do despacho profesional en función dos recursos humanos que o integran e do tipo de clientes ao que se dirixe.	
HAB-09 Desenvolver traballos profesionais en equipos especializados e interdisciplinares.	
COMP-03 Incorporar os dereitos e deberes deontolóxicos da persoa que exerce a avogacía ou a procura nas relacións con clientes, outras partes, tribunais, autoridades e outros profesionais.	
COMP-04 Coñecer e aplicar as técnicas máis pertinentes en cada caso dirixidas á identificación e liquidación de dereitos arancelarios, obrigacións tributarias, de constitución de depósitos xudiciais e de atención de cuantos gastos e costas sexan necesarios para garantir a tutela xudicial efectiva dos dereitos das súas persoas representadas.	
COMP-05 Crear a estrutura organizativa do despacho profesional en función dos recursos humanos que o integran e do tipo de clientes aos que se dirixe, e establecer un protocolo de xestión económica e fiscal para o despacho profesional, de compliance e de protección de riscos laborais e de datos de índole persoal.	

Contidos

Tema

Parte I.-1 Deontoloxía profesional, organización profesional e institucional da avogacía.	1. Os principios esenciais da profesión de avogado. 2. Os dereitos e deberes dos profesionais da avogacía. O segredo profesional. 3. Os conflitos de intereses. 4. A Lei de Protección de Datos no exercicio profesional. O branqueo de capitais. 5. O Código Deontolóxico da avogacía española. 6. O Código de Deontología dos avogados europeos. 7. O Estatuto Xeral da Avogacía Española. 8. A organización colexial. (Mutualidade de previsión). 9. Formas de exercicio da profesión (I): o avogado individual, avogado colaborador, avogado asociado. 10. Formas de exercicio da profesión (II): o avogado asalariado. A relación laboral especial: características. 11. Formas xurídicas do exercicio da profesión de avogado/a: tipos de despachos. 12. Os honorarios. Pacto de quota litis. 13. A provisión de fondos e o tratamento de fondos alleos. 14. A reclamación dos honorarios dos profesionais da avogacía ante os órganos xurisdiccionais: procedementos, competencias. 15. A impugnación de honorarios. 16. A contabilidade. 17. A fiscalidade do profesional da avogacía. 18. As infraccións disciplinarias e o procedemento disciplinario. 19. Lexnet e Novas Tecnoloxías. 20. A cobertura da responsabilidade civil profesional. 21. O campo de actividade da profesión da avogacía. 22. As incompatibilidades no exercicio profesional da avogacía. 23. A publicidade persoal do avogado/a. 24. As relacións do avogado/a con os seus clientes, os seus compañeiros/as, e os tribunais. 25. O arranxo de diferenzas entre os profesionais da avogacía.
2.- Cuestións xerais da asistencia letrada e do proceso	1. Asistencia xurídica gratuíta. 2. Quenda de oficio. 3. Os efectos económicos do proceso; custas e taxas xudiciais. 4. Supostos de devengo de taxas. 5 Criterios para a imposición nas distintas xurisdicións 6. Taxación de custas.

Parte II. 1. Exercicio da Procura, deontoloxía profesional, organización profesional e institucional, responsabilidade profesional e xestión económica.

1. Marco normativo.
2. Requisitos para exercer a profesión.
3. Función actual e perspectivas de futuro.
4. O campo de actuación profesional: representación e colaboración.
5. O apoderamiento.
6. Formas de exercicio profesional e asociación.
7. Organización e márketing do despacho.
8. Contabilidade e fiscalidade do procurador/a.
9. Servizos da quenda de oficio e asistencia xurídica gratuíta
10. Contabilidade e fiscalidade do procurador/a.
11. Previsión social da procura.
12. Deontoloxía profesional. Dereitos e deberes do Procurador/a:
13. Deontoloxía: principios básicos; normativa e marco xurídico.
14. Código deontolóxico de Procura.

II. Responsabilidade dos profesionais da Procura:

- 1.A responsabilidade dos procuradores. Acción de responsabilidade civil contra procurador/a e órganos de goberno de colexios de procuradores. Responsabilidade disciplinaria. no ámbito da substitución de procuradores/as. Responsabilidade en materia de xustiza gratuíta.
2. Protección de datos e segredo profesional. 3. Réxime de incompatibilidades e conflito de intereses. 4. Remuneración do profesional da Procura e xestión económica do procedemento

(*)2. Responsabilidad de los profesionales de la procura:

- (*)1. La responsabilidad de los procuradores. Acción de responsabilidad civil contra procurador/a y órganos de gobierno de colegios de procuradores. Responsabilidad disciplinaria en el ámbito del relevo de procuradores/as. Responsabilidad en materia de justicia gratuita. 2. Protección de datos y secreto profesional. 3. Régimen de incompatibilidades y conflicto de intereses. 4. Remuneración del profesional de la procura y gestión económica del procedimiento.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	38	44	82
Exame de preguntas obxectivas	1	17	18
Estudo de casos	1	24	25

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten profundizar ou complementar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Seminario	Atenderanse e resolverán dúbidas do alumno respecto dos contidos, actividades e/ou exercicios que se propuxesen para adquirir as competencias perseguidas.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Seminario	Nos seminarios levaráse a cabo un sistema de avaliación continua, en atención ao traballo do alumno, que suporá un 20% da cualificación final	20	B3 B4
Exame de preguntas obxectivas	Probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos ...). Os alumnos seleccionarán unha resposta entre un número limitado de *posibilidades.	40	C4 C7 C8 C9
Estudo de casos	Probas nas que se presentan situacións ou problemáticas xa dadas ou que poden darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións da situación etc	40	D3 D4

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para ter dereito a ser avaliado polo sistema de avaliación continua, o alumno deberá asistir, polo menos, a un 75% das

clases presenciais.- Primeira oportunidade de examen:1. - Os alumnos que se someten a avaliación continua serán avaliados conforme aos criterios que se indicaron máis arriba: resultado da avaliación continua (20%), proba tipo test (40%), proba práctica relativa ao estudo de casos (40%).

2. - Os alumnos que non se someten a avaliación continua, ou que queden excluídos do devandito sistema, a súa cualificación estará integrada na súa totalidade polo resultado obtido nun exame final, que consistirá nunha proba teórico-práctica.

Segunda oportunidade de examen:1. - No exame de xullo os alumnos que se sometan ao sistema de avaliación continua conservarán a nota que obtiveran no curso.

2. - Os alumnos que non se sometan a avaliación continua, ou que queden excluídos do devandito sistema, a súa cualificación estará integrada na súa totalidade polo resultado obtido nun examen final, que consistirá nunha proba teórico-práctica.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán as especificadas no calendario aprobado pola Xunta de Facultade.

Non está permitido levar ao examen ningún dispositivo electrónico.

Durante a realización das probas de avaliación o alumnado ten a obriga de desenvolver un comportamento xurídico e eticamente correcto, tal como dispón o artigo 65 b) do Decreto 13/2019, do 24 de xaneiro, no que foron aprobados os Estatutos da Universidade de Vigo. E cumprir co establecido no artigo 47.2 f) da Resolución do 7 de maio de 2021 pola que se aproba o Regulamento de estudantes desta universidade. E o art. 39 do Regulamento sobre a avaliación, a cualificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado (Aprobado no claustro do 18 de abril de 2023).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

APARISI MIRALLES, A., **DEONTOLOGÍA PROFESIONAL DEL ABOGADO**, TIRANT LO BLANCH, 2018

PALOMAR OLMEDA, A., **COMENTARIOS AL CÓDIGO DEONTOLÓGICO DE LA ABOGACÍA**, SEPIN, 2020

FRANCIS LEFEBVRE, **MEMENTO. PRÁCTICO. EJERCICIO PROFESIONAL DE LA ABOGACÍA 2023**, EDICIÓ 2022, 2022

DEONTOLOGIA DE LA ABOGACÍA. VISIÓN PRÁCTICA DEL CÓDIGO DE 2019, TIRANT LO BLANCH, 2020

Bibliografía Complementaria

CRESPO MORA M. CARMEN, **PRÓLOGO ESTHER GÓMEZ CALLE. LA PRESTACIÓN DE SERVICIOS JURÍDICOS**, ARANZADI, 2020

GUÍA PRÁCTICA DE JUSTICIA GRATUITA PARA LA ABOGACÍA DE OFICIO, EDICIONES LIBERTAS, 2019

RODÉS MATEU. ADRIÀ, **RODÉS MATEU. MANUAL PARA EL EJERCICIO DEL DERECHO A LA ASISTENCIA JURÍDICA GRATUITA**, BOSCH., 2019

PRACTICUM. EJERCICIO DE LA ABOGACÍA 2022, 1ª, THOMSON REUTERS, 2021

FRANCIS LEFEBVRE, **MEMENTO EXPERTO. TURNO DE OFICIO. 2022**, 2022

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Práctica extraxudicial				
Materia	Práctica extraxudicial			
Código	V08M110V11112			
Titulación	Máster Universitario en Avogacía e Procuradoría - Vigo			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Otero Otero, Blanca Lorenzo Font, Montserrat			
Profesorado	García Gestoso, María Noemí Lago Domínguez, Verónica Lorenzo Font, Montserrat Núñez Martínez, Vanesa Otero Otero, Blanca Riquelme Vázquez, Pablo			
Correo-e	mlorenzo@vindexabogados.com blotero@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B2	CON-02 Describir detalladamente as distintas técnicas de composición de intereses.
B5	CON-05 Identificar as técnicas de resolución de conflitos máis pertinentes en cada situación e contexto.
C1	HAB-01 Aplicar correcta e adecuadamente os coñecementos especializados adquiridos no grao no exercicio profesional #ante tribunais ou autoridades públicas, así como nas funcións de asesoramento respectando os principios e valores democráticos e os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
C2	HAB-02 Empregar convenientemente os métodos alternativos á vía xurisdiccional para a resolución de conflitos xurídicos.
C9	HAB-09 Desenvolver traballos profesionais en equipos especializados e interdisciplinares.
D1	COMP-01 Coñecer e utilizar de forma axustada o dereito á defensa e a postulación procesual dos clientes no marco dos sistemas de tutela xurisdiccionais nacionais e internacionais.
D6	COMP-06 Expresarse oralmente e por escrito, de forma adecuada ao contexto e ás necesidades ou características especiais de cada destinatario/a, e extraer das feitos consecuencias xurídicas de forma argumentada, en todos os ámbitos procedementais.
D7	COMP-07 Interactuar de forma apropiada cos/as cidadáns/as, institucións e outras persoas profesionais.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

CON-02 Describir detalladamente as distintas técnicas de composición de intereses.	B2
CON-05 Identificar as técnicas de resolución de conflitos máis pertinentes en cada situación e contexto.	B5 C1 C2
HAB-01 Aplicar correcta e adecuadamente os coñecementos especializados adquiridos no grao no exercicio profesional #ante tribunais ou autoridades públicas, así como nas funcións de asesoramento respectando os principios e valores democráticos e os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.	C9 D1 D6 D7
HAB-02 Empregar convenientemente os métodos alternativos á vía xurisdiccional para a resolución de conflitos xurídicos.	
HAB-09 Desenvolver traballos profesionais en equipos especializados e interdisciplinares.	

COMP-01 Coñecer e utilizar de forma axustada o dereito á defensa e a postulación procesual dos clientes no marco dos sistemas de tutela xurisdiccionais nacionais e internacionais.

COMP-06 Expresarse oralmente e por escrito, de forma adecuada ao contexto e ás necesidades ou características especiais de cada destinatario/a, e extraer das feitos consecuencias xurídicas de forma argumentada, en todos os ámbitos procedementais.

COMP-07 Interactuar de forma apropiada cos/as cidadáns/as, institucións e outras persoas profesionais.

Contidos	
Tema	
1. Atención ao cliente:	1.1 Consulta 1.2. asesoramento.
2. Técnicas documentais:	2.1. Correspondencia. 2.2. Documentos públicos e privados. 2.3. Instancias. 2.4. Contratos. 2.5. Estatutos e minutas notariais. 2.6. Ditames e informes.
3. Oficinas públicas:	3.1 Notaría. 3.2. Rexistro da Propiedade 3.3. Rexistro Mercantil. 3.4. Rexistro Civil. 3.5. Oficina xudicial.
4. A arbitraje:	4.1 Concepto. 4.2 . Normativa autonómica, estatal e europea existente sobre arbitraje. 4.3. Características fundamentais. 4.4. Procedemento. 4.5. Arbitraje de consumo.
5. A mediación:	5.1. Concepto. Diferenzas entre mediación e arbitraje. 5.2 . Normativa autonómica, estatal e europea existente en mediación. 5.3. Características esenciais da mediación. 5.4. A mediación nos diferentes ámbitos.
6. Garantías *multinivel dos Dereitos Fundamentais	1. Recurso de amparo. 2. Recurso ante o *TEDH. 3. Recurso ante Tribunais Internacionais.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	22	51	73
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Estudo de casos	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Seminario	As sesións presenciais do Máster dedicaranse, fundamentalmente, ao estudo de casos e debate de conclusións. Iso complementarase co traballo autónomo que o alumno debe dedicar á preparación destes casos e con explicacións teóricas por parte do profesor.

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Seminario	Con ocasión das sesións presenciais do Máster, o profesor atenderá aos alumnos de forma personalizada ao efecto de aclarar dúbidas ou compartir impresións sobre os contidos da materia ou outras cuestións de carácter académico

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Seminario	Valorarase a asistencia regular dos alumnos aos seminarios e a súa participación nos debates que se establezan na clase.	20	B2 B5	C2 C9	D1 D6 D7
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta. Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	40	B2	C2 C9	
Estudo de casos	Proba na que un alumno/a debe analizar un feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticar e adestrarse en procedementos alternativos de solución.	40	B2 B5	C1	D1 D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para ter dereito a ser avaliado polo sistema de avaliación continua, o alumno deberá asistir, polo menos, a un 75% das clases presenciais.

- Primeira oportunidade de exame: 1.- Os alumnos que se someten a avaliación continua serán avaliados conforme aos criterios que se indicaron máis arriba: resultado da avaliación continua (20%), proba tipo test (40%), proba práctica relativa ao estudo de casos (40%). 2.- Para os alumnos que non se someten a avaliación continua, ou que queden excluídos do devandito sistema, a súa cualificación estará integrada na súa totalidade polo resultado obtido nun exame final, que consistirá nunha proba teórico-práctica, que terá que defenderse ante un tribunal integrado por tres profesores da materia.

- Segunda oportunidade de exame: 1.- No exame de xullo os alumnos que se sometesen ao sistema de avaliación continua conservarán a nota que obtivesen no curso. 2.- Para os alumnos que non se someten a avaliación continua, ou que queden excluídos do devandito sistema a súa cualificación estará integrada na súa totalidade polo resultado obtido nun exame final, que consistirá nunha proba teórico-práctica, que terá que defenderse ante un tribunal integrado por tres profesores da materia.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán as especificadas no calendario aprobado pola Xunta de Facultade.

Non está permitido levar ao examen ningún dispositivo electrónico.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BARONA VILAR, S., **Mediación en asuntos civiles y mercantiles en España. Tras la aprobación de la Ley 5/2012, de 6 de julio**, Tirant lo Blanch, ÚLTIMA EDICIÓN

BONET NAVARRO, A., **Proceso civil y mediación. Su análisis en la Ley 5/2012, de mediación en asuntos civiles y mercantiles**, Aranzadi, ÚLTIMA EDICIÓN

GONZÁLEZ PILLADO, E. (Coord.), **Arbitraje y mediación en materia de consumo**, Tecnos, ÚLTIMA EDICIÓN

MARTÍNEZ GONZÁLEZ, P., **El nuevo régimen del arbitraje**, Bosch, ÚLTIMA EDICIÓN

SOLETO MUÑOZ, H. (Dir.), **Mediación y resolución de conflictos: técnicas y ámbitos**, Tecnos, ÚLTIMA EDICIÓN

VAZQUEZ ALBERT, D. y TUSQUETS TRIAS, F., **El arbitraje: nueva regulación y práctica arbitral**, Tirant lo Blanch, ÚLTIMA EDICIÓN

PÉREZ TREMPES, P., **El recurso de amparo**, Tirant lo Blanch, ÚLTIMA EDICIÓN

MONTESINOS PADILLA, C., **La Tutela Multinivel de los Derechos Desde una Perspectiva Jurídico Procesal**, Tirant lo Blanch, ÚLTIMA EDICIÓN

MONTESINOS PADILLA, C. Y QUERALT JIMÉNEZ, A., **Protección jurisdiccional de los derechos. Sistemas Español, Universal, Regional Europeo y Supranacional**, Juruá Editora, ÚLTIMA EDICIÓN

Bibliografía Complementaria

MARÍN HITA, L. (Coord.), **Comentarios a la Ley de mediación en asuntos civiles y mercantiles**, ePaxis, ÚLTIMA EDICIÓN

GONZALO QUIROGA, M., **Métodos alternativos de solución de conflictos: perspectiva multidisciplinar**, Dykinson, ÚLTIMA EDICIÓN

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Práctica Civil I				
Materia	Práctica Civil I			
Código	V08M110V11113			
Titulación	Máster Universitario en Avogacía e Procuradoría - Vigo			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	7	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Pillado González, Esther María Carballo Fidalgo, María Lourdes			
Profesorado	Carballo Fidalgo, María Lourdes Espino Hernández, Luis Diego Estévez Abeleira, Teresa Dolores Farto Piay, Tomás Juliani Ortiz, Elena Mariño de Andrés, Ángel Manuel Martínez Paz, Eva Pillado González, Esther María Quirós Parapar, Eva Salas Iglesias, Ana Daria			
Correo-e	epillado@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Materia a través da cal preténdese a adquisición por parte do alumno do maior número posible de habilidades, aptitudes e regras esenciais no "ususfori", traballando os contidos que se imaparten con experiencias de casos reais, manexándoos desde o principio, é dicir, desde que o justiciable, acode por primeira vez a un despacho profesional e seguindo todo o iter procesal ata a definitiva finalización do asunto.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
B1	CON-01 Recoñecer na elaboración de documentos procesuais, nos interrogatorios e nas probas periciais, as técnicas dirixidas á investigación e o establecemento dos feitos nos diferentes tipos de procedemento.
B2	CON-02 Describir detalladamente as distintas técnicas de composición de intereses.
B6	CON-06 Formular os requirimentos de prestación e organización determinantes para o asesoramento xurídico e representación procesual.
B7	CON-07 Determinar a instancia administrativa ou xurisdiccional e a acción ou actuación procedentes para a defensa dos dereitos dos clientes.
B8	CON-08 Recoñecer o instrumento xurídico procedente para representar aos interesados ante terceiros, ante as administracións públicas e #ante os órganos xurisdiccionais.
C1	HAB-01 Aplicar correcta e adecuadamente os coñecementos especializados adquiridos no grao no exercicio profesional #ante tribunais ou autoridades públicas, así como nas funcións de asesoramento respectando os principios e valores democráticos e os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
C3	HAB-03 Realizar eficaz e correctamente os actos de comunicación das partes no proceso.
C6	HAB-06 Utilizar os procedementos, protocolos, sistemas e aplicacións xudiciais, que requiran os actos de comunicación e cooperación coa Administración de Xustiza con especial atención aos de natureza electrónica, informática e telemática.
D1	COMP-01 Coñecer e utilizar de forma axustada o dereito á defensa e a postulación procesual dos clientes no marco dos sistemas de tutela xurisdiccionais nacionais e internacionais.
D4	COMP-04 Coñecer e aplicar as técnicas máis pertinentes en cada caso dirixidas á identificación e liquidación de dereitos arancelarios, obrigacións tributarias, de constitución de depósitos xudiciais e de atención de cuantos gastos e costas sexan necesarios para garantir a tutela xudicial efectiva dos dereitos das súas persoas representadas.
D6	COMP-06 Expresarse oralmente e por escrito, de forma adecuada ao contexto e ás necesidades ou características especiais de cada destinatario/a, e extraer das feitos consecuencias xurídicas de forma argumentada, en todos os ámbitos procedementais.
D7	COMP-07 Interactuar de forma apropiada cos/as cidadáns/as, institucións e outras persoas profesionais.

Resultados previstos na materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

CON-01 Recoñecer na elaboración de documentos procesuais, nos interrogatorios e nas probas periciais, as técnicas dirixidas á investigación e o establecemento dos feitos nos diferentes tipos de procedemento.	B1 B2
CON-02 Describir detalladamente as distintas técnicas de composición de intereses.	B6
CON-06 Formular os requirimentos de prestación e organización determinantes para o asesoramento xurídico e representación procesual.	B7 B8
CON-08 Recoñecer o instrumento xurídico procedente para representar aos interesados ante terceiros, ante as administracións públicas e ante os órganos xurisdiccionais.	C1 C3
HAB-01 Aplicar correcta e adecuadamente os coñecementos especializados adquiridos no grao no exercicio profesional ante tribunais ou autoridades públicas, así como nas funcións de asesoramento respectando os principios e valores democráticos e os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.	C6 D1 D4
HAB-03 Realizar eficaz e correctamente os actos de comunicación das partes no proceso.	D6
HAB-06 Utilizar os procedementos, protocolos, sistemas e aplicacións xudiciais, que requiran os actos de comunicación e cooperación coa Administración de Xustiza con especial atención aos de natureza electrónica, informática e telemática.	D7
COMP-01 Coñecer e utilizar de forma axustada o dereito á defensa e a postulación procesual dos clientes no marco dos sistemas de tutela xurisdiccionais nacionais e internacionais.	
COMP-04 Coñecer e aplicar as técnicas máis pertinentes en cada caso dirixidas á identificación e liquidación de dereitos arancelarios, obrigacións tributarias, de constitución de depósitos xudiciais e de atención de cuantos gastos e costas sexan necesarios para garantir a tutela xudicial efectiva dos dereitos das súas persoas representadas.	
COMP-06 Expresarse oralmente e por escrito, de forma adecuada ao contexto e ás necesidades ou características especiais de cada destinatario/a, e extraer das feitos consecuencias xurídicas de forma argumentada, en todos os ámbitos procedementais.	
COMP-07 Interactuar de forma apropiada cos/as cidadáns/as, institucións e outras persoas profesionais.	

Contidos

Tema	
1. Xurisdición e competencia.	a. Xurisdición civil. b. Competencia: obxectiva, territorial e funcional. c. Tratamento procesual. Declinatoria.
2. Actos procesuais.	a. Requisitos de lugar, tempo e forma. b. Resolucións procesuais. c. actos de comunicación.
3. Actos previos ao proceso civil: dilixencias preliminares e conciliación.	a. Acto de conciliación. b. Dilixencias preliminares.
4. Procesos declarativos ordinarios (I): xuízo ordinario.	a. Fase de alegacións: i. A demanda. ii. A contestación á demanda. iii. La reconvencción. b. A Audieencia previa. c. Xuízo.
5. Desenvolvemento do xuízo.	a. Diferentes medios de proba. b. conclusións. c. Dilixencias finais d. Sentenza.
6. Procesos declarativos ordinarios (II): Xucio verbal.	a. Fase de alegacións: Especialidades. b. Vista: práctica da proba. c. Xuízos verbais con especialidades. Especial referencia ao desafuzamento.
7. Terminación anticipada do proceso por vontade das partes.	a. Renuncia. b. Desistimiento c. Allanamiento d. Transacción e. Satisfacción extraprocesal do obxecto do proceso. f. Caducidade da instancia.
8. Recursos.	a. Recurso contra resolucións interlocutorias. b. Recurso de Apelación. execución provisional. c. Recurso por infracción procesual. d. Recurso de Casación.
9. Efectos do proceso.	a. Causa xulgada. Impugación da causa xulgada. b. Costas procesuais.
10. Cuestións esenciais do Dereito Civil	a. Arredamentos. b. propiedade horizontal. c. Evolución doutrinal e xurisprudencial da interpretación e aplicación dos presupostos da responsabilidade civil extracontractual

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	32	64	96
Seminario	18	25	43
Exame de preguntas obxectivas	2	15	17
Estudo de casos	3	15	18
Observación sistemática	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Seminario	Actividade enfocada ao traballo sobre un tema específico, que permite afondar ou complementar os contidos da materia. Pódese empregar como complemento das clases teóricas

Atención personalizada

Metodoloxías

Descrición	
Seminario	Nos seminarios atenderase aos alumnos de forma personalizada, considerando as súas dúbidas como método de traballo e suscitando novos retos sobre a base da evolución persoal do alumnado.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Exame de preguntas obxectivas	Formularanse preguntas tipo test para analizar o grado de comprensión do contido da materia.	40	B8	C1 C3	D1 D4
Estudo de casos	Proba na que un alumno/a debe analizar un feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.	40	B1 B2 B6 B8	C1 C3 C6	D7
Observación sistemática	Percepción atenta, racional, planificada e sistemática para describir e rexistrar as manifestacións do comportamento do alumnado.	20	B1 B6	C1	D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

"Para ter dereito a ser avaliado polo sistema de avaliación continua, o alumno deberá asistir, polo menos, a un 75% das clases presenciais Primeira oportunidade de examen: 1. - Os alumnos que se someten a avaliación continua serán avaliados conforme aos criterios que se indicaron máis arriba: resultado da avaliación continua (20%), proba tipo test (40%), proba práctica relativa ao estudo de casos (40%). 2. - "Para os alumnos que non se someten a avaliación continua, ou que queden excluídos do devandito sistema a súa cualificación estará integrada na súa totalidade" polo resultado obtido "nun exame final, que consistirá nunha proba teórico-práctica, que terá que defenderse ante un tribunal integrado por tres profesores da materia," Segunda oportunidade de examen: 1. - No exame de xullo os alumnos que se someteran ao sistema de avaliación continua conservarán a nota que obtiveran no curso. 2. - "Para os alumnos que non se someten a avaliación continua, ou que queden excluídos do devandito sistema a súa cualificación estará integrada na súa totalidade" polo resultado obtido "nun exame final, que consistirá nunha proba teórico-práctica, que terá que defenderse ante un tribunal integrado por tres profesores da materia.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán as especificadas no calendario aprobado pola Xunta de Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Hierro Hernández-Mora, **Práctica contenciosa para abogados**, La Ley, 2015
 Moreno Catena, **Esquemas de organización judicial**, Tirant Lo Blanch, 2022
 Moreno Catena, **Derecho Procesal Civil. parte general y parte especial**, Tirant Lo Blanch, 2021
 Gómez Colomer/Barona Vilar, **Proceso Civil**, Tirant Lo Blanch, 2022
 Reglero Campos, **Tratado de Responsabilidad civil**, Aranzadi, 2014
 Bercovitz Rodríguez-Cano, **Comentarios a la Ley de Arrendamientos Urbanos**, Aranzadi, 2013

Bibliografía Complementaria

De Angel Yagüez, **Daños punitivos**, Civitas, 2012

Gimeno Sendra, **Derecho Procesal Civil**, Tirant Lo Blanch, 2021

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Práctica Mercantil				
Materia	Práctica Mercantil			
Código	V08M110V11114			
Titulación	Máster Universitario en Avogacía e Procuradoría - Vigo			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Bouza López, Miguel Ángel Fernández-Nespral Cervera, Inmaculada			
Profesorado	Aramburu Vecino, Bernardo Ángel Bouza López, Miguel Ángel Fernández-Nespral Cervera, Inmaculada Ocampo Martínez, José Manuel			
Correo-e	INESPRAL@CRIADODELREY.COM miguel.angel.bouza@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
D1	COMP-01 Coñecer e utilizar de forma axustada o dereito á defensa e a postulación procesual dos clientes no marco dos sistemas de tutela xurisdiccionais nacionais e internacionais.
D2	COMP-02 Coñecer e utilizar adecuadamente as técnicas procesuais na execución dos actos que teñen lugar nas distintas ordes xurisdiccionais, con especial atención aos prazos, actas de comunicación, execución e vías de constrinximento.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Saber expor de forma oral e escrita feitos, e extraer argumentalmente consecuencias xurídicas, en atención ao contexto e ao destinatario ao que vaian dirixidas, de acordo no seu caso coas modalidades propias de cada ámbito procedimental.	D1 D2
Saber desenvolver traballos profesionais en equipos específicos e interdisciplinares.	D2

Contidos

Tema	
I. Estatuto do empresario:	1.- A protección dos elementos patrimoniais da empresa: trámites rexistrals e recursos. 2.- As accións en competencia desleal. 3.- O procedemento ante os órganos de defensa da competencia. 4.- Accións en materia de condicións xerais da contratación. 5.- Procedemento de reclamacións de consumo.
II. Dereito de sociedades:	1.- Cualificación rexistral: recursos. 2.- Problemática jurisprudencial da doutrina do levantamento do veo. 3.- Órganos sociais: convocatoria, constitución, actas. 4.- Impugnación acordos sociais: procedemento. 5.- Responsabilidade dos administradores: procedemento.
III. Contratación mercantil e Títulos valores:	1.- Efectos mercantís: execución títulos valores. 2.- Elaboración contratos mercantís: principais clausulados e problemática jurisprudencial relativas aos contratos atípicos. 3.- Operacións de comercio exterior: aspectos xurídicos. 4.- Protestas en materia de transporte: procedemento. 5.- Contratación con consumidores: medidas tuitivas e mecanismos de reclamación.

IV. Dereito concursal:

- 1.- Declaración de concurso: trámites e procedemento.
- 2.- A administración concursal: organización.
- 3.- A Fase común: efectos. Informe concursal: impugnación.
- 4.-Solución do concurso: procedemento en caso de convenio e liquidación.
- 5.- Cualificación, conclusión e reapertura do concurso.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	24	51	75

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	O alumno presentará informes ou escritos de carácter procesal sobre o material previamente especificado polo docente ou ben realizará casos prácticos. Ademais, se fora necesario, realizará unha proba tipo test sobre a materia proposta polo docente.

Atención personalizada

Metodoloxías

	Descrición
Seminario	A atención personalizada farase o rematar as sesións de seminario ou nunha reunión individualizada presencial ou virtual acordada cos docentes.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Seminario	Avaliación continua:20%	100	D1
	Proba tipo test: 40%		D2
	Proba práctica relativa ao estudo de casos: 40%		

Outros comentarios sobre a Avaliación

"Para ter dereito a ser avaliado polo sistema de avaliación continua, o alumno deberá asistir, polo menos, a un 75% das clases presenciais.

- Primeira oportunidade de examen:1. - Os alumnos que se someten a avaliación continua serán avaliados conforme aos criterios que se indicaron máis arriba: resultado da avaliación continua (20%), proba tipo test (40%), proba práctica relativa ao estudo de casos (40%). 2. - "Para os alumnos que non se someten a avaliación continua, ou que queden excluídos do devandito sistema a súa cualificación estará integrada na súa totalidade" polo resultado obtido "nun exame final, que consistirá nunha proba teórico-práctica, que terá que defenderse ante un tribunal integrado por tres profesores da materia,"

- Segunda oportunidade de examen:1. - No exame de xullo os alumnos que se someteran ao sistema de avaliación continua conservarán a nota que obtiveran no curso.2. - "Para os alumnos que non se someten a avaliación continua, ou que queden excluídos do devandito sistema a súa cualificación estará integrada na súa totalidade" polo resultado obtido "nun exame final, que consistirá nunha proba teórico-práctica, que terá que defenderse ante un tribunal integrado por tres profesores da materia".

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán as especificadas no calendario aprobado pola Xunta de Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Sánchez Calero, F - Sánchez Calero Guilarte, J, **Instituciones de Derecho Mercantil, Vol. I y II**, Última Edición,

Jiménez Sánchez, G, **Lecciones de Derecho Mercantil**, Última Edición,

Vicent Chuliá, F, **Introducción al Derecho Mercantil, Vol. I y II**, Última Edición,

Bercovitz rodríguez-Cano, A., **Apuntes de Derecho Mercantil**, Última Edición,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Práctica Penal I				
Materia	Práctica Penal I			
Código	V08M110V11115			
Titulación	Máster Universitario en Avogacía e Procuradoría - Vigo			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Grande Seara, Pablo Rubianes Santos, Fernando			
Profesorado	García Mosquera, Marta Grande Seara, Pablo López Fernández, María Lourdes Ocampo Martínez, Antonio Rubianes Santos, Fernando Vega Vázquez, Alejandro			
Correo-e	f.rubianes@hotmail.com pgrande@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
B1	CON-01 Recoñecer na elaboración de documentos procesuais, nos interrogatorios e nas probas periciais, as técnicas dirixidas á investigación e o establecemento dos feitos nos diferentes tipos de procedemento.
B2	CON-02 Describir detalladamente as distintas técnicas de composición de intereses.
B7	CON-07 Determinar a instancia administrativa ou xurisdiccional e a acción ou actuación procedentes para a defensa dos dereitos dos clientes.
B8	CON-08 Recoñecer o instrumento xurídico procedente para representar aos interesados ante terceiros, ante as administracións públicas e #ante os órganos xurisdiccionais.
C1	HAB-01 Aplicar correcta e adecuadamente os coñecementos especializados adquiridos no grao no exercicio profesional #ante tribunais ou autoridades públicas, así como nas funcións de asesoramento respectando os principios e valores democráticos e os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
D1	COMP-01 Coñecer e utilizar de forma axustada o dereito á defensa e a postulación procesual dos clientes no marco dos sistemas de tutela xurisdiccionais nacionais e internacionais.
D6	COMP-06 Expresarse oralmente e por escrito, de forma adecuada ao contexto e ás necesidades ou características especiais de cada destinatario/a, e extraer das feitos consecuencias xurídicas de forma argumentada, en todos os ámbitos procedementais.
D7	COMP-07 Interactuar de forma apropiada cos/as cidadáns/as, institucións e outras persoas profesionais.

Resultados previstos na materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

- CON-01 Recoñecer na elaboración de documentos procesuais, nos interrogatorios e nas probas periciais, B1 as técnicas dirixidas á investigación e o establecemento dos feitos nos diferentes tipos de procedemento. B2
- CON-02 Describir detalladamente as distintas técnicas de composición de intereses. B7
- CON-07 Determinar a instancia administrativa ou xurisdiccional e a acción ou actuación procedentes para B8 a defensa dos dereitos dos clientes. C1
- CON-08 Recoñecer o instrumento xurídico procedente para representar aos interesados ante terceiros, D1 ante as administracións públicas e ante os órganos xurisdiccionais. D6
- HAB-01 Aplicar correcta e adecuadamente os coñecementos especializados adquiridos no grao no D7 exercicio profesional ante tribunais ou autoridades públicas, así como nas funcións de asesoramento respectando os principios e valores democráticos e os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- COMP-01 Coñecer e utilizar de forma axustada o dereito á defensa e a postulación procesual dos clientes no marco dos sistemas de tutela xurisdiccionais nacionais e internacionais.
- COMP-06 Expresarse oralmente e por escrito, de forma adecuada ao contexto e ás necesidades ou características especiais de cada destinatario/a, e extraer das feitos consecuencias xurídicas de forma argumentada, en todos os ámbitos procedementais.
- COMP-07 Interactuar de forma apropiada cos/as cidadáns/as, institucións e outras persoas profesionais.

Contidos

Tema	
BLOQUE I	DEREITO PENAL SUBSTANTIVO
Tema I. TIPOS DE INFRACCIÓNS PENAIS	Delitos graves, menos graves e leves.
TEMA II. AS CONSECUCENCIAS XURÍDICAS DO DELITO	As penas e as medidas de seguridade. A súa aplicación.
Tema III. A CULPABILIDADE.	Causas de exención ou atenuación da culpabilidade.
Tema IV. A RESPONSABILIDADE PENAL DAS PERSOAS XURÍDICAS.	Consideracións previas. Criterios de atribución. As consecuencias xurídicas.
BLOQUE II	DEREITO PROCESUAL PENAL
Tema V.- ESTRUCTURA DO PROCESO PENAL E OS SEUS PRINCIPIOS INFORMADORES.	1. Principios constitucionais do dereito penal e procesual penal. Especial referencia a presunción de inocencia e o principio acusatorio. 2. Estructura do proceso penal. Fases do proceso e as súas características. 3. Tipos de procedementos penais: ordinarios e especiais. A súa determinación
Tema VI.- OS SUJETOS E OBXETO DO PROCESO PENAL.	1. O órgano xurisdiccional. A competencia no proceso penal. 1.1. Criterios de determinación da competencia (obxectiva, funcional e territorial). A conexión. 1.2. Tratamento procesual da competencia. 2. As partes no proceso penal. 2.1. As partes acusadoras no proceso penal. 2.2. As partes acusadas no proceso penal. 2.3. O actor civil. 2.4. O responsable civil. 2.5. A intervención do avogado no proceso penal. O avogado como representante. 2.6. Actos de comunicación. 3. O obxecto do proceso penal. Pretensión penal e pretensión civil.
Tema VII.- A INCOACIÓ DO PROCESO PENAL. FORMAS DE INCOACIÓ DO PROCESO PENAL.	1. Denuncia. 2. Querella. 3. Atestado policial. 4. Incoación de oficio.
Tema VIII. FASE DE INSTRUCCIÓN.	1. A instrución preliminar da Policía Xudicial e do Ministerio Fiscal. Intervención do avogado. 2. A instrución xudicial. Sumario. Dilixencias previas. Dilixencias urxentes. 3. As dilixencias de investigación. 3.1. Recoñecemento e identificación do imputado. a) Recoñecemento en roda, fotográfico, dactiloscópico e por marcadores de ADN. b) Determinación das circunstancias persoais do imputado. 3.2. Dilixencias sobre o corpo do delito. Autopsia. Recollida e conservación do instrumento e efectos do delito. 3.3. Inspección ocular. 3.4. Inspeccións corporais. 3.5. Declaración do imputado. 3.6. Declaracións testificales. 3.7. O careo. 3.8. A pericia na instrución. 3.9. Confidentes policiais. 3.10. Análise alcoholimétricos. 3.11. Videovigilancia. 4. Dilixencias de investigación reservadas ao Xuíz instructor. 4.1. Intervención das comunicacións persoais. 4.2. Entrada e rexistro en lugar pechado. 4.3. Intervencións corporais. 4.4. Axentes encubertos. 4.5. Circulación e entrega vixiada de drogas.

Tema IX. AS MEDIDAS CAUTELARES.

1. Medidas cautelares persoais. 1.1. A detención. a) Dereitos do detido. b) Asistencia ao detido. b.1. Asistencia nas dependencias dos corpos de seguridade. Art. 520.6 a) e b). b.2. Asistencia en dependencias xudiciais. b.3. Comparecencia do art. 523. c) Habeas corpus. 1.2. A prisión provisional. 1.3. A liberdade provisional. 1.4. Outras medidas cautelares persoais. 2. Medidas cautelares reais. 2.1. Medidas cautelares tendentes á conservación dos efectos e instrumentos do delito. 2.2. Medidas cautelares tendentes ao aseguramiento das responsabilidades pecuniarias. A fianza e os embargos. 3. Medidas de protección da vítima. Especial referencia á orde de protección

Tema X. A PROBA NO PROCESO PENAL.

1. A proba no xuízo oral e os seus principios informadores. 2. A proba anticipada e preconstituída. 3. Medios de proba no proceso penal. Especial referencia á proba indiciaria. 4. Proba prohibida e proba ilícita. 5. Valoración da proba. Presunción de inocencia e principio in dubio pro reo.

Tema XI. A SENTENCIA E OS SEUS EFECTOS NO PROCESO PENAL.

1. A sentenza: cousa xulgada. Firmeza. 2. Sentenza condenatoria. 3. Sentenza absolutoria e os seus efectos. 4. Indulto. 5. Responsabilidade civil.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	45	102	147
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Estudo de casos	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten profundar ou complementar os contidos da materia. Estudo de casos en clase e debate de conclusións. Exposición e debate de actividades propostas. Discusión de casos, ou elaboración de informes ou ditames. Estudo e preparación de actividades prácticas. Poden constituír un complemento das explicacións teóricas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Con ocasión das sesións presenciais do Máster, o profesor atenderá aos alumnos de forma personalizada ao efecto de aclarar dúbidas ou compartir impresións sobre os contidos da materia ou outras cuestións de carácter académico
Probas	Descrición
Estudo de casos	Con ocasión das sesións presenciais do Máster, o profesor atenderá aos alumnos de forma personalizada ao efecto de aclarar dúbidas ou compartir impresións sobre os contidos da materia ou outras cuestións de carácter académico

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Seminario	Valorarase a asistencia regular do alumnado aos seminarios e a súa participación nos debates que se expoñan na clase.	20	B1 B2 B7	C1	D1 D6 D7
Exame de preguntas obxectivas	Probas tipo test	40	B2 B7 B8		D1
Estudo de casos	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. O alumnado debe dar resposta á actividade exposta, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia.	40	B1 B2 B7 B8	C1	D1 D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para ter dereito a ser avaliado polo sistema de avaliación continua, o alumno deberá asistir, polo menos, a un 75% das clases presenciais.

Primeira oportunidade de exame:

1. - Os alumnos que se someten a avaliación continua serán avaliados conforme aos criterios que se indicaron máis arriba: resultado da avaliación continua (20%), proba tipo test (40%) e proba práctica relativa ao estudo de casos (40%).
2. - Para os alumnos que non se sometan á avaliación continua, ou que queden excluídos do devandito sistema, a súa cualificación estará integrada na súa totalidade polo resultado obtido nun exame final, que consistirá nunha proba teórico-práctica.

Segunda oportunidade de exame:

1. - No exame da convocatoria de xullo, os alumnos que seguiran o sistema de avaliación continua conservarán a nota que obtiveran no curso.
2. - Para os alumnos que non se sometan a avaliación continua, ou que queden excluídos do devandito sistema, a súa cualificación estará integrada na súa totalidade polo resultado obtido nun exame final, que consistirá nunha proba teórico-práctica.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán as especificadas no calendario aprobado pola Comisión Académica.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- CUGAT MAURI, M./BAUCCCELLS LLADÓS, J./AGUILAR ROMO, M. M., **Manual de Litigación penal. Materiales para la prueba de acceso a la profesión de abogado**, 2ª, Tirant Lo Blanch, 2022
- MORENO CATENA, V./CORTÉS DOMÍNGUEZ, V., **Derecho procesal penal**, Tirant lo Blanch, 2022
- GÓMEZ COLOMER, J. L. y BARONA VILAR, S. (Coords.), **Proceso Penal. Derecho Jurisdiccional III.**, Tirant lo Blanch, 2022
- GIMENO SENDRA, V., **Derecho procesal penal**, Civitas Thomson Reuters, 2020
- ASENCIO MELLADO, J. M., **Derecho procesal penal**, Tirant lo Blanch, 2021
- ALONSO-CUEVILLAS Y SAYROL, J. (Dir.), **El nuevo proceso penal tras las reformas de 2015**, Atelier, 2016
- AA.VV., **Practicum procesal penal 2022**, Aranzadi, 2022
- LUZÓN PEÑA, D. M., **Lecciones de Derecho penal. Parte general**, 3ª, Tirant lo Blanch, 2016
- QUINTERO OLIVARES, G. (Dir.), **Comentarios al Código Penal Español, Vol. I y II**, Aranzadi, 2016
- MUÑOZ CONDE, F./GARCÍA ARÁN, M., **Derecho Penal, Parte General**, 10ª, Tirant lo Blanch, 2019
- MIR PUIG, S., **Derecho Penal, Parte General**, 10ª, Reppertor, 2015
- ORTS BERENGUER, E./GONZÁLEZ CUSSAC, J. L., **Compendio de Derecho Penal. Parte General.**, 7ª, Tirant lo Blanch, 2017
- MARCA MATUTE, J., **Delitos leves. Problemas sustantivos y procesales**, Tirant lo Blanch, 2020
- J. BASSO, G., **Determinación judicial de la pena y proporcionalidad con el hecho**, Marcial Pons, 2019
- ROCA DE AGAPITO, L., **Un sistema de sanciones penales para el siglo XXI**, Tirant lo Blanch, 2019
- VIZUETA FERNÁNDEZ, J., **Régimen penológico del concurso real de delitos**, Reus, 2020
- MUERZA ESPARZA, J., **Los procesos penales**, EUNSA, 2020
- CARDENAL MOTRAVETA, S., **Ejecución y prescripción de la pena de multa**, Tirant lo Blanch, 2020
- DÍEZ RIPOLLÉS, J.L., **Derecho penal español. Parte general**, 5ª, Tirant lo Blanch, 2020
- ORTS BERENGUER, E., **Introducción al Derecho Penal. Parte General**, Tirant lo Blanch, 2020

Bibliografía Complementaria

- MORENO CATENA, V. (y otros), **El proceso penal. Doctrina, jurisprudencia y formularios (5 vols.)**, Tirant lo Blanch, 2000
- CHOZAS ALONSO, J. M., **Los sujetos protagonistas del proceso penal**, Dykinson, 2015
- CONDE-PUMPIDO FERREIRO, C., **Comentarios a la Ley de Enjuiciamiento Criminal y otras leyes del proceso penal (6 vols.)**, Tirant lo Blanch, 2004
- GIMENO BEVIÁ, J., **El proceso penal de las personas jurídicas**, Aranzadi, 2014
- ROCA DE AGAPITO, L. (Dir.), **Las Consecuencias Jurídicas del Delito**, 2017
- LUZÓN CUESTA, José María, **Compendio de Derecho Penal. Parte General. (Adaptado al programa de la oposición a ingreso en las carreras judicial y fiscal (BOE 23 de diciembre 2015))**, 23ª, 2016
- CUERDA ARNAU, Mª. L./FERNÁNDEZ HERNÁNDEZ, A./GONZÁLEZ CUSSAC, J. L., **Vistas penales. Casos resueltos y guías de actuación en Sala**, 2ª, Tirant lo Blanch, 2015
- PÉREZ DEL VALLE, F., **Juicio sobre delitos leves. Guía para abogados en el Tribunal**, 2015
- DEMETRIO CRESPO, E., **Prevención general e individualización judicial de la pena**, 2016
- RIOS, J./PASCUAL, E./ETXEBARRIA, X., **Manual sobre las consecuencias jurídicas del delito. Su determinación y aplicación**, 2016
- RUBIO LARA, P., **Teoría de la pena y consecuencias jurídicas del delito**, Tirant lo Blanch, 2017
- SERRANO GONZALEZ DE MURILLO, J. L., **El concurso de normas y el concurso de delitos en el Libro II del Código Penal**, Marcial Pons, 2017

FEIJOO SANCHEZ, B./BAJO FERNANDEZ, M./GOMEZ-JARA DIEZ, C., **Tratado de responsabilidad penal de las personas jurídicas. Adaptadas a la Ley 37/2011 de, 10 de octubre, de medidas de agilización procesal**, 2ª., 2016

GÓMEZ-JARA DÍEZ, C., **El Tribunal Supremo ante las responsabilidad penal de las personas jurídicas**, 2017

GOENA VIVES, B., **Responsabilidad penal y atenuantes en la persona jurídica**, Marcial Pons, 2017

AVVV, **Memento Practico Acceso a la Abogacía 2020**, Francis Lefevre, 2020

CANIZARES NAVARRO, J., **Las penas infamantes en la codificación penal francesa**, Dykinson, 2020

ICUZA SÁNCHEZ, I., **La prisión permanente revisable. Un análisis a la luz de la jurisprudencia del TEDH y del modelo inglés**, Tirant lo Blanch, 2020

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Práctica Penal II/V08M110V01202

Outros comentarios

É imprescindible acudir a clase cos textos legais vixentes (Código Penal e Lei de Enxuízamento Criminal).

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Práctica Administrativa				
Materia	Práctica Administrativa			
Código	V08M110V11116			
Titulación	Máster Universitario en Avogacía e Procuradoría - Vigo			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Fernández Acevedo, Rafael Gómez Fernández, Diego			
Profesorado	Arias Martínez, María Antonia Fernández Acevedo, Rafael Gómez Fernández, Diego Hernández Corchete, Juan Antonio López-Gil Otero, César Otero Oitaven, Montserrat María			
Correo-e	racevedo@uvigo.es diegogomez@avogacia.org			
Web				
Descrición xeral	A materia Práctica Administrativa impártese no primeiro cuadrimestre e forma parte, xunto con Práctica Tributaria, do Módulo Administrativo			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B5	CON-05 Identificar as técnicas de resolución de conflitos máis pertinentes en cada situación e contexto.
B7	CON-07 Determinar a instancia administrativa ou xurisdiccional e a acción ou actuación procedentes para a defensa dos dereitos dos clientes.
B8	CON-08 Recoñecer o instrumento xurídico procedente para representar aos interesados ante terceiros, ante as administracións públicas e #ante os órganos xurisdiccionais.
C1	HAB-01 Aplicar correcta e adecuadamente os coñecementos especializados adquiridos no grao no exercicio profesional #ante tribunais ou autoridades públicas, así como nas funcións de asesoramento respectando os principios e valores democráticos e os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
C5	HAB-05 Aplicar as técnicas de resolución de conflitos máis pertinentes a cada situación e contexto, establecer o alcance do segredo profesional e preservar a independencia de criterio.
C7	HAB-07 Confeccionar técnicas de traballo en equipo dirixidas a lograr unha maior eficiencia mediante o acceso a fontes de información, o coñecemento de idiomas, a xestión do coñecemento e o manexo de técnicas e ferramentas aplicadas.
C9	HAB-09 Desenvolver traballos profesionais en equipos especializados e interdisciplinares.
D2	COMP-02 Coñecer e utilizar adecuadamente as técnicas procesuais na execución dos actos que teñen lugar nas distintas ordes xurisdiccionais, con especial atención aos prazos, actas de comunicación, execución e vías de constrinximento.
D6	COMP-06 Expresarse oralmente e por escrito, de forma adecuada ao contexto e ás necesidades ou características especiais de cada destinatario/a, e extraer das feitos consecuencias xurídicas de forma argumentada, en todos os ámbitos procedementais.
D7	COMP-07 Interactuar de forma apropiada cos/as cidadáns/as, institucións e outras persoas profesionais.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

- CON-05 Identificar as técnicas de resolución de conflitos máis pertinentes en cada situación e contexto. B5
- CON-07 Determinar a instancia administrativa ou xurisdiccional e a acción ou actuación procedentes para a defensa dos dereitos dos clientes. B7 B8
- CON-08 Recoñecer o instrumento xurídico procedente para representar aos interesados ante terceiros, ante as administracións públicas e ante os órganos xurisdiccionais. C1 C5
- HAB-01 Aplicar correcta e adecuadamente os coñecementos especializados adquiridos no grao no exercicio profesional ante os tribunais ou autoridades públicas, así como nas funcións de asesoramento respectando os principios e valores democráticos e os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible. C7 C9
- HAB-05 Aplicar as técnicas de resolución de conflitos máis pertinentes a cada situación e contexto, establecer o alcance do segredo profesional e preservar a independencia de criterio. D2 D6 D7
- HAB-07 Confeccionar técnicas de traballo en equipo dirixidas a lograr unha maior eficiencia mediante o acceso a fontes de información, o coñecemento de idiomas, a xestión do coñecemento e o manexo de técnicas e ferramentas aplicadas.
- HAB-09 Desenvolver traballos profesionais en equipos especializados e interdisciplinarios.
- COMP-02 Coñecer e utilizar adecuadamente as técnicas procesuais na execución dos actos que teñen lugar nas distintas ordes xurisdiccionais, con especial atención aos prazos, actas de comunicación, execución e vías de constrinximento.
- COMP-06 Expresarse oralmente e por escrito, de forma adecuada ao contexto e ás necesidades ou características especiais de cada destinatario/a, e extraer das feitos consecuencias xurídicas de forma argumentada, en todos os ámbitos procedementais.
- COMP-07 Interactuar de forma apropiada cos/as cidadáns/as, institucións e outras persoas profesionais.

Contidos

Tema

1. Procedemento administrativo	1.Procedemento administrativo e expediente administrativo 1.1. Iniciación a) Representación e lexitimación b) Lugar e forma de presentación de escritos c) Medidas provisionais 1.2. Instrucción a) Alegacións. Vista e audiencia b) Información pública c) A proba 1.3. Terminación a) A resolución b) Desistimiento e renuncia c) Terminación convencional 2. Cómputo de prazos 3. El transcurso del tempo en procedimientos de oficio e a instancia de parte: silencio administrativo, caducidade e prescripción reproductorios 4. Referencia ao procedemento sancionador e ao de responsabilidade patrimonial
2. Os actos administrativos	a. Clasificación dos actos administrativos por razóns procesuais i. Actos definitivos e de trámite ii. Actos que poñen o no fin a vía administrativa iii. Actos orixenarios e confirmatorios o reproductorios b. A invalidez dos actos administrativos c. Réxime da notificación e publicación dos actos administrativos d. Execución forzosa dos actos administrativos
3. Os contratos do sector público	a. Ámbito subxectivo b. Criterios de delimitación dos contratos do sector público, sistema de fontes e réxime xurídico c. Tipoloxía de contratos do sector público d. Os procedementos de contratación
4. O control de legalidade en vía administrativa da actividade administrativa	a. Os recursos administrativos: alzada, potestativo de reposición e extraordinario de revisión b. Medidas cautelares c. Revisión de oficio dos actos administrativos d. Recursos especiais. En particular, o recurso especial en materia de contratación
5. A orde xurisdiccional contencioso-administrativo	a. Extensión e límites do orde xurisdiccional contencioso-administrativo b. As Administracións públicas ante outros ordes xurisdiccionais c. Órganos do orde xurisdiccional contencioso-administrativo e a súa competencia d. Suxeitos do proceso contencioso e. O obxecto do proceso

6. Os procedementos contencioso-administrativos.	a. O procedemento xurisdiccional ordinario b. O procedemento abreviado e referencia aos procedementos especiais
7. Os recursos contra resolucións xudiciais	Os recursos contra resolucións xudiciais
8. Práctica en distintos ámbitos materiais e técnicas de intervención	a. A expropiación forzosa b. Técnicas de intervención administrativa: autorizacións, concesións, declaración responsable e comunicación previa c. O réxime xurídico de estranxería

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	44	102	146
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos	Análise e resolución de casos prácticos reais ou simulados plantexados polo profesorado

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Resolución común na aula dos casos plantexados, baixo a supervisión, dirección e axuda do profesorado

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Estudo de casos	Avaliación continua que representa un 20% da nota. Valórase a asistencia e participación activa do alumnado nas actividades propostas polo profesorado na aula: redacción de traballos, resolución de problemas reais, etc., mediante o sistema de avaliación continua	20	B5 B7 B8	C1 C5 C7 C9	D2 D6 D7
Exame de preguntas obxectivas	Parte da proba final que representa un 40% da nota orientada a comprobar a adquisición dos coñecementos e competencias precisos	40	B7 B8	C1	D2
Resolución de problemas e/ou exercicios	Parte da proba final que representa un 40% da nota, orientada a comprobar a adquisición de destrezas e competencias polo alumnado á hora de resolver casos prácticos	40	B5 B7 B8	C1 C5 C7 C9	D2 D6 D7

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para ter dereito a ser avaliado polo sistema de avaliación continua, o alumnado deberá asistir, polo menos, a un 75% das clases presenciais.

- Primeira oportunidade de exame:

1. - O estudantado que se somete a avaliación continua será avaliado conforme aos criterios que se indicaron máis arriba: resultado da avaliación continua (20%), proba tipo test (40%), proba práctica relativa ao estudo de casos (40%).

2. - Para o alumnado que non se somete a avaliación continua, ou que quede excluído do devandito sistema, a súa cualificación estará integrada na súa totalidade polo resultado obtido nun exame final, que consistirá nunha proba teórico-práctica, que terá que defenderse ante un tribunal integrado por tres profesores ou profesoras da materia

- Segunda oportunidade de exame:

1. - No exame de xullo o alumnado que se sometera ao sistema de avaliación continua conservará a nota que obtivera no curso.

2. - Para o alumnado que non se someta a avaliación continua, ou que quede excluído do devandito sistema a súa cualificación estará integrada na súa totalidade polo resultado obtido nun exame final, que consistirá nunha proba teórico-práctica, que terá que defenderse ante un tribunal integrado por tres profesores da materia.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán as especificadas no calendario aprobado pola Xunta de Facultade.

Non está permitido levar ao exame ningún dispositivo electrónico.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

MENÉNDEZ, PABLO y EZQUERRA, ANTONIO, **Lecciones de Derecho Administrativo**, 978-84-9197-970-8, última edición, Civitas-Thomson Reuters,

VV.AA., **Memento Procesal Contencioso-Administrativo 2023**, 978-84-19303-50-9, última edición, Francis Lefebvre,

MARTÍN REBOLLO, L., **Leyes Administrativas**, última edición, aranzadi,

Bibliografía Complementaria

GONZÁLEZ PÉREZ, J., **Comentarios a la Ley de la Jurisdicción contencioso-administrativa**, última edición, Civitas,

---

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Prácticas Externas/V08M110V01301

Traballo de Fin de Máster/V08M110V01302

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Deontoloxía, Organización Profesional e Quenda de Oficio/V08M110V01101

Práctica Civil I/V08M110V01103

Práctica Extraxudicial/V08M110V01102

Práctica Mercantil/V08M110V01104

Práctica Penal I/V08M110V01105

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Práctica Civil II				
Materia	Práctica Civil II			
Código	V08M110V11211			
Titulación	Máster Universitario en Avogacía e Procuradoría - Vigo			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	8	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Martínez Hens, Elena Carballo Fidalgo, María Lourdes			
Profesorado	Carballo Fidalgo, María Lourdes Espino Hernández, Luis Diego Farto Play, Tomás Lago Domínguez, Verónica Lima Casas, Paula Mariño de Andrés, Ángel Manuel Martínez Hens, Elena Quirós Parapar, Eva Salas Iglesias, Ana Daria Suris Regueiro, Óscar José			
Correo-e	mhens@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Materia a través da cal preténdese a adquisición por parte do alumno do maior número posible de habilidades, aptitudes e regras esenciais no "ususfori", traballando os contidos que se imaparten con experiencias de casos reais, manexándoos desde o principio, é dicir, desde que o justiciable, acode por primeira vez a un despacho profesional e seguindo todo o iter procesal ata a definitiva finalización do asunto.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
B1	CON-01 Recoñecer na elaboración de documentos procesuais, nos interrogatorios e nas probas periciais, as técnicas dirixidas á investigación e o establecemento dos feitos nos diferentes tipos de procedemento.
B4	CON-04 Recoñecer as situacións de conflito de intereses que poden producirse na práctica profesional.
B5	CON-05 Identificar as técnicas de resolución de conflitos máis pertinentes en cada situación e contexto.
B8	CON-08 Recoñecer o instrumento xurídico procedente para representar aos interesados ante terceiros, ante as administracións públicas e #ante os órganos xurisdiccionais.
C1	HAB-01 Aplicar correcta e adecuadamente os coñecementos especializados adquiridos no grao no exercicio profesional #ante tribunais ou autoridades públicas, así como nas funcións de asesoramento respectando os principios e valores democráticos e os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
C2	HAB-02 Empregar convenientemente os métodos alternativos á vía xurisdiccional para a resolución de conflitos xurídicos.
C4	HAB-04 Diferenciar, de forma clara e precisa, os intereses privados que representan aos/as profesionais do Dereito dos de carácter público, cuxa execución a lei e os tribunais encoméndanlle, para unha colaboración eficaz cos tribunais na execución das resolucións xudiciais.
C5	HAB-05 Aplicar as técnicas de resolución de conflitos máis pertinentes a cada situación e contexto, establecer o alcance do segredo profesional e preservar a independencia de criterio.
C9	HAB-09 Desenvolver traballos profesionais en equipos especializados e interdisciplinares.
D2	COMP-02 Coñecer e utilizar adecuadamente as técnicas procesuais na execución dos actos que teñen lugar nas distintas ordes xurisdiccionais, con especial atención aos prazos, actas de comunicación, execución e vías de constrinximento.
D6	COMP-06 Expresarse oralmente e por escrito, de forma adecuada ao contexto e ás necesidades ou características especiais de cada destinatario/a, e extraer das feitos consecuencias xurídicas de forma argumentada, en todos os ámbitos procedementais.

Resultados previstos na materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

NB1 CON-01 Recoñecer na elaboración de documentos procesuais, nos interrogatorios e nas probas periciais, as técnicas dirixidas á investigación e o establecemento dos feitos nos diferentes tipos de procedemento.	B1 B4 B5
B4 CON-04 Recoñecer as situacións de conflito de intereses que poden producirse na práctica profesional.	B8
B5 CON-05 Identificar as técnicas de resolución de conflitos máis pertinentes en cada situación e contexto.	C1 C2
B8 CON-08 Recoñecer o instrumento xurídico procedente para representar aos interesados ante terceiros, ante as administracións públicas e #ante os órganos xurisdicionais.	C4 C5
C1 HAB-01 Aplicar correcta e adecuadamente os coñecementos especializados adquiridos no grao no exercicio profesional #ante tribunais ou autoridades públicas, así como nas funcións de asesoramento respectando os principios e valores democráticos e os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.	C9 D2 D6
C2 HAB-02 Empregar convenientemente os métodos alternativos á vía xurisdicional para a resolución de conflitos xurídicos.	
C4 HAB-04 Diferenciar, de forma clara e precisa, os intereses privados que representan aos/as profesionais do Dereito dos de carácter público, cuxa execución a lei e os tribunais encoméndanlle, para unha colaboración eficaz cos tribunais na execución das resolucións xudiciais.	
C5 HAB-05 Aplicar as técnicas de resolución de conflitos máis pertinentes a cada situación e contexto, establecer o alcance do segredo profesional e preservar a independencia de criterio.	
C9 HAB-09 Desenvolver traballos profesionais en equipos especializados e interdisciplinares.	
D2 COMP-02 Coñecer e utilizar adecuadamente as técnicas procesuais na execución dos actos que teñen lugar nas distintas ordes xurisdicionais, con especial atención aos prazos, actas de comunicación, execución e vías de constrinximento.	
D6 COMP-06 Expresarse oralmente e por escrito, de forma adecuada ao contexto e ás necesidades ou características especiais de cada destinatario/a, e extraer das feitos consecuencias xurídicas de forma argumentada, en todos os ámbitos procedementais.	

Contidos

Tema

1. Medidas cautelares	a. Medidas cautelares para o aseguramiento de execucións dinerarias b. Medidas cautelares para o aseguramiento de execucións de condena a entregar cousas específicas c. Medidas cautelares para o aseguramiento de execucións de condena de facer ou non facer
2. Execución provisional e proceso de execución	a. Execución provisional b. Proceso de execución i. Títulos efectivos. ii. Demanda executiva e despacho de execución. iii. Oposición á execución. iv. Modalidades de execución

3. Procesos especiais do libro IV da LEC (I)	Procesos non dispositivos. a. Procesos matrimoniais i. De mutuo acordo ii. Contencioso iii. Mediación intrajudicial iv. Medidas provisionais v. Modificación de medidas b. Procesos filiación, maternidade e paternidade i. Determinación ii. Impugnación iii. Especialidades procesuais c. Procesos de menores i. Garda e alimentos. ii. Proceso de oposición ás resolucións administrativas de protección de menores. iii. Procesos para de determinación do asentimiento na adopción. iv. Procesos para a tutela das relacións persoais dos menores cos avós e outros parentes e achegados. d. Procesos sobre a capacidade das persoas i. Distintos procedementos. ii. Tramitación e. División xudicial de patrimonios
4. Procesos especiais do libro IV da LEC (II)	a. Proceso monitorio. b. Xuízo cambiario
5. Procesos sumarios	a. Procesos sumarios para a defensa dos dereitos reais i. Procesos posesorios ii. Proceso para a defensa dos dereitos inscritos no rexistro da propiedade b. Outros procesos sumarios
6. Procesual internacional.	a. Regulamentos comunitarios sobre competencia xudicial internacional. b. O proceso con elemento estranxeiro: notificación e proba internacional. c. Recoñecemento e execución de resolucións estranxeiras. d. Tutela xudicial do crédito na Unión Europea.
7. Cuestións esenciais de Dereito Civil:	a. O matrimonio e as unións de feito. b. A protección patrimonial das persoas con discapacidade. c. As medidas de apoio de menores e de persoas con necesidades especiais. d. A adopción internacional

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	52	119	171
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2
Práctica de laboratorio	2	0	2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Seminario	Os seminarios dedicaranse básicamente ao estudo de casos. Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Seminario	Os seminarios dedicaranse básicamente ao estudo de casos. Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Seminario	Os seminarios dedicaranse básicamente ao estudo de casos. Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.	20	C1 C2 C4	
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	40	C1 C2 C4	
Práctica de laboratorio	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade exposta, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia.	40	C1 C2 C4	

Outros comentarios sobre a Avaliación

"Pra ter dereito a ser evaluado polo sistema de avaliación continua, o alumno deberá asistir, polo menos, a o 75% das clases presenciais.

- Primeira oportunidade de examen:1.- Os alumnos que se someten á avaliación continua serán avaliados conforme os criterios que se indicaron máis arriba: resultado da avaliación continua (20%), proba tipo test (40%), proba práctica relativa ó estudo de casos (40%).2.- "Para os alumnos que non se someten a avaliación continua, o que queden excluídos do dito sistema a súa calificación estará integrada na súa totalidade polo resultado obtido en un examen final, que consistirá en una proba teórico-práctica, que terá que defenderse diante dun tribunal integrado por tres profesores da materia"

- Segunda oportunidade de examen:1.- No examen de xullo os alumnos que se someteran ao sistema de avaliación continua conservarán a nota que obtiveran no curso.2.- "Para os alumnos que non se someten a avaliación continua, ou que queden excluídos do dito sistema a súa calificación estará integrada na súa totalidade polo resultado obtido en un examen final, que consistirá en una proba teórico-práctica, que terá que defenderse diante dun tribunal integrado por tres profesores da materia".

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán as especificadas no calendario aprobado pola Xunta de Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Díez-Picazo Giménez, G. (coord), **Derecho de Familia**, última edición, Civitas-Thompson Reuters,
Pinto Andrade, C, **La custodia compartida**, última edición, Bosch,
Hierro Hernández-Mora, A., **Práctica contenciosa para abogados**, última edición, La Ley,
Moreno Catena, V., **Esquemas de organización judicial**, última edición, Tirant lo Blanch,
Montero Aroca, J., **Derecho Jurisdiccional, tomos I y II**, última edición, Tirant lo Blanch,
Pérez de Vargas, J., **La encrucijada de la incapacitación y la discapacidad**, última edición, La Ley-actualidad,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Práctica Civil IV/08M110V01103

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Práctica Penal II				
Materia	Práctica Penal II			
Código	V08M110V11212			
Titulación	Máster Universitario en Avogacía e Procuradoría - Vigo			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	García Mosquera, Marta Rubianes Santos, Fernando			
Profesorado	García Mosquera, Marta Grande Seara, Pablo López Fernández, María Lourdes Ocampo Martínez, Antonio Rubianes Santos, Fernando Vega Vázquez, Alejandro			
Correo-e	mmosquera@uvigo.es f.rubianes@hotmail.com			
Web				
Descrición xeral	(*)Esta materia es la continuación de su homóloga Práctica Penal I, y en ella se estudian los recursos en el proceso penal, la tipología de procesos penales, algunas nociones sobre cooperación internacional en materia penal, así como ciertos aspectos penales sustantivos.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B5	CON-05 Identificar as técnicas de resolución de conflitos máis pertinentes en cada situación e contexto.
B8	CON-08 Recoñecer o instrumento xurídico procedente para representar aos interesados ante terceiros, ante as administracións públicas e #ante os órganos xurisdicionais.
C1	HAB-01 Aplicar correcta e adecuadamente os coñecementos especializados adquiridos no grao no exercicio profesional #ante tribunais ou autoridades públicas, así como nas funcións de asesoramento respectando os principios e valores democráticos e os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
D6	COMP-06 Expresarse oralmente e por escrito, de forma adecuada ao contexto e ás necesidades ou características especiais de cada destinatario/a, e extraer das feitos consecuencias xurídicas de forma argumentada, en todos os ámbitos procedementais.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacidade de identificar problemas xurídico-penais e abordar a súa solución de xeito multidisciplinar.	B5 B8 C1 D6
Capacidade de utilizar a oratoria do proceso penal e redactar documentos propios do proceso penal	B5 B8 C1 D6

Contidos

Tema	
BLOQUE I	DEREITO PENAL SUBSTANTIVO
TEMA I. A PUNIBILIDADE.	Supositos de exclusión da punibilidade.
TEMA II: OS SUSTITUTIVOS PENAIIS: ALTERNATIVAS A INGRESO EN PRISIÓN	A suspensión da execución das penas privativas de liberdade.
TEMA III. A RESPONSABILIDADE PENAL DOS MENORES	Principios informadores da Lei Orgánica 5/2000. Responsabilidade penal dos menores e medidas comprendidas na Lei.
BLOQUE II	DEREITO PROCESUAL PENAL

Tema IV.- OS RECURSOS NO PROCESO PENAL.	1.- Clasificación dos recursos no proceso penal. 2.- Recursos de reforma e súplica. 3.- Recurso de apelación 4.- Recurso de queixa 5.-Recurso de casación. 6.- Recurso de revisión. 7.- Recurso de anulación. 8.- Recurso de amparo.
Tema V.- OS PROCESOS PENAIS ORDINARIOS. ESTUDIO ESPECIFICO.	1- PROCEDEMENTO PARA O ENXUIZAMENTO SOBRE DELITOS LEVES 2.- O PROCEDEMENTO ABREVIADO.- 2.1.- Fase de Investigación: Dilixencias previas 2.1.1 Intervención do Ministerio Fiscal. Defensa do imputado, prexudicados e ofendidos polo delito. Responsables civís. 2.1.2.- Sustanciación da fase de dilixencias previas. Recoñecemento dos feitos e sentenza de conformidade. 2.1.3.- Conclusión das dilixencias previas 2.2.- Fase intermedia.- 2.2.1.- Traslado e alegación é das partes acusadoras a) Dilixencias complementarias b) Sobresemento das actuacións c) Apertura de Xuízo oral e escritos de acusación 2.3.- Apertura de xuízo oral.- Escrito de defensa 2.3.1 .- Rebeldía do acusado 3.- Fase de xuízo oral.- 3.1.- Admisión de Probas 3.2.- Celebración de xuízo oral 3.3-Conformidade do acusado no xuízo oral 3.4.- Especial referencia á fase preliminar no acto do xuízo oral 3.5.-Practica da proba 3.6.- Conclusións definitivas 3.7.- Sentenza 4.- Segunda instancia 3-PROCEDEMENTO POR DELITOS GRAVES. SUMARIO 3.1.- Fase de Instrución ou de sumario. a).- Especial referencia ao Auto de procesamento b).- Indagatoria 3.2.- Fase intermedia. Sobresemento 3.3.- Fase de xuízo oral. a).- traslado da causa para instrución b).- Artigos de previo pronunciamiento e conclusións provisionais das partes. Conformidade do acusado c).- Acto do Xuízo oral. Práctica da proba.- Análise do Art. 730 da LECrim. 3.4.- Recursos

TEMA VI.- PROCESOS PENAIIS ESPECIAIS

1. ENXUICIAMIENTO RÁPIDO DE DELITOS.
2. TRIBUNAL DO XURADO
  - 2.1. Competencia.-
  - 2.2. Composición do Tribunal do Xurado
  - 2.3. Fase de Instrución.
  - 2.4. Fase Intermedia.
    - a) Escritos de Cualificación provisional
    - b) Audiencia Preliminar
    - c) Sobresemento
  - 2.5.- Fase de xuízo oral.
    - a).- Funcións do Maxistrado Presidente.
    - b)- Formulación de cuestións previas.
    - c)- Constitución do Tribunal do Xurado.- Disolución anticipada de Xurado
    - d)- Conformidade do acusado
    - e)- Celebración de xuízo oral
  - 2.6.- O veredicto.
    - a) Determinación do seu obxecto
    - b) Deliberación
  - 2.7.- Sentenza.
  - 2.8.- Recursos.
- 3.- PROCESO PENAL DE MENORES.
  - 3.1.- Ámbito de aplicación.
  - 3.2.- Expediente de reforma.
  - 3.3.- Fase de audiencia.
- 4.- PROCESO POR ACEPTACIÓN DE DECRETO.
- 5.- PROCEDEMENTO DE COMISO AUTÓNOMO.
- 6.- ESPECIALIDADES PROCESUAIS EN MATERIA DE VIOLENCIA DE XÉNERO.
- 7.- OUTROS PROCESOS PENAIIS ESPECIAIS:
  - 7.1.- Proceso por delito privado.
  - 7.2.- Enjuiciamiento de delitos cometidos por medios ou soportes de comunicación.
  - 7.3.- Procesos contra Senadores e Deputados.
- 8.- A MEDIACIÓN PENAL

Tema VII.- COOPERACION XURÍDICA INTERNACIONAL EN MATERIA PENAL.

- 1.- Espazo de liberdade, seguridade e xustiza.
- 2.- Orde Europea de Detención e Entrega.
- 3.- Proba transnacional.
- 4.- Outros instrumentos de cooperación. Eurojust e Europol.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	46	102	148
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Estudo de casos	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	As sesións presenciais do Máster adócanse, fundamentalmente, ao estudo de casos e debate de conclusións. Iso complementarase co traballo autónomo que o alumnado debe adicar á preparación destes casos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Con ocasión das sesións presenciais do Máster, o profesorado atenderá ao alumnado de forma personalizada ao efecto de aclarar dúbidas ou compartir impresións sobre os contidos da materia ou outras cuestións de carácter académico.
Probas	Descrición

Estudo de casos Con ocasión das sesións presenciais do Máster, o profesorado atenderá ao alumnado de forma personalizada ao efecto de aclarar dúbidas ou compartir impresións sobre os contidos da materia ou outras cuestións de carácter académico.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Seminario	Valorarase a asistencia regular do alumnado aos seminarios e a súa participación nos debates que se establezan na clase	20	B5
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta. O alumnado selecciona unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	40	
Estudo de casos	Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas. Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. O alumnado debe dar resposta á actividade exposta, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia.	40	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para ter dereito a ser avaliado polo sistema de avaliación continua, o alumnado deberá asistir, polo menos, a un 75% das clases presenciais.

Primeira oportunidade de exame: 1. O alumnado que se someta a avaliación continua será avaliado conforme aos criterios que se indicaron máis arriba: resultado da avaliación continua (20%), proba tipo test (40%), proba práctica relativa ao estudo de casos (40%). 2. Para o alumnado que non se someta a avaliación continua, ou que quede excluído do devandito sistema, a súa cualificación estará integrada na súa totalidade polo resultado obtido nun exame final, que consistirá nunha proba teórico-práctica.

Segunda oportunidade de exame:

1. No exame de xullo o alumnado que se sometera ao sistema de avaliación continua conservará a nota que obtivera no curso. 2.- Para o alumnado que non se sometera a avaliación continua, ou que quedara excluído do devandito sistema a súa cualificación estará integrada na súa totalidade polo resultado obtido nun exame final, que consistirá nunha proba teórico-práctica.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán as especificadas no calendario aprobado pola Xunta de Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

CUGAT MAURI, M/BAUCELLS LLADÓS, J./AGUILAR ROMO, M., **Manual de litigación penal. Materiales para la prueba de acceso a la profesión de abogado.**, 2ª, Tirant lo Blanch, 2022

LUZÓN PEÑA, D.M., **Lecciones de Derecho Penal. Parte general**, 3, Tirant lo Blanch, 2016

MUÑOZ CONDE, F.; GARCÍA ARÁN, M., **Derecho Penal. Parte general**, 11, Tirant lo Blanch, 2022

MIR PUIG, S., **Derecho Penal**, 10, Reppertor, 2015

MORENO CATENA, V.; CORTÉS DOMÍNGUEZ, V., **Derecho Procesal Penal**, Tirant lo Blanch, 2022

GIMENO SENDRA, V., **Derecho Procesal Penal**, Civitas, 2020

ALONSO-CUEVILLAS Y SAYROL, J. (Dir.), **El nuevo proceso penal tras las reformas de 2015**, Atelier, 2016

ORTS BERENGUER, E./GONZALEZ CUSSAC, J.L., **Compendio de Derecho penal. Parte General.**, 8ª, Tirant Lo Blanch, 2019

GARCÍA PÉREZ, O., **Las medidas y su ejecución en el sistema de justicia penal juvenil**, Tirant lo BLanch, 2019

VVAA, **Comentarios a la ley reguladora de la responsabilidad penal de los menores**, 2ª, Civitas, 2019

FARTO PIAY, Tomás, **El proceso de decomiso autónomo**, Tirant lo BLanch, 2021

LÓPEZ BARJA DE QUIROGA, Jacobo (Dir.), **Código Penal con jurisprudencia sistematizada 2 Tomos 7ª Edición 2021**, Tirant lo BLanch, 2021

CARDENAL MONTRAVETA, Sergi, **La responsabilidad penal de los menores**, 2.ª ed., Tirant lo BLanch, 2022

GÓMEZ COLOMER, J. L./BARONA VILLAR, S. (Coords.), **Proceso Penal. Derecho procesal III**, Tirant lo BLanch, 2022

MUERZA ESPARZA, J., **Los procesos penales**, EUNSA, 2021

ASENCIO MELLADO, J. M., **Derecho procesal penal**, Tirant lo BLanch, 2020

Bibliografía Complementaria

QUINTERO OLIVARES, G. (Dir.), **Comentarios al Código Penal Español, 2 vols.**, 7, Aranzadi, 2016

LUZÓN CUESTA, J.M., **Compendio de Derecho Penal. Parte general (Adaptado al programa de la oposición a ingreso en las carreras judicial y fiscal)**, 28, Dykinson, 2023

MARTÍNEZ RODRÍGUEZ, J.A., **Comentario a la Ley Orgánica 5/2000, de 12 de enero, reguladora de la responsabilidad penal de los menores**, Bosch, 2016

PÉREZ DEL VALLE, C., **Lecciones de Derecho Penal. Parte general**, 4.ª, Dykinson, 2020

MORENO CATENA, V., (Dir.), **El proceso penal. Doctrina, jurisprudencia y formularios (5 vols.)**, Tirant lo Blanch, 2000

CONDE-PUMPIDO FERREIRO, C., **Comentarios a la Ley de Enjuiciamiento Criminal y otras leyes del proceso penal (6 vols.)**, Tirant lo Blanch, 2004

MUERZA ESPARZA, J., **Las reformas procesales penales de 2015**, Aranzadi, 2016

AA. VV., **Los medios de impugnación en el proceso penal**, La Ley, 2019

SOSPEDRA NAVAS, F. J., **Practicum proceso penal 2019**, Aranzadi, 2019

GONZÁLEZ PILLADO, E. (Coord.), **Proceso penal de menores**, Tirant lo Blanch, 2009

CLEMENTE LÁZARO, F.J./PENA MOREIRA, M.ª M., **La suspensión y la sustitución de penas privativas de libertad**, Colex, 2020

DAUNIS RODRÍGUEZ, A., **Ejecución de penas en España. La reinserción social en retirada**, 2016

ABEL SOUTO, M., **La suspensión de la ejecución de la pena tras la Ley orgánica 1/2015**, Tirant lo Blanch, 2017

ORTUBAY FUENTES/GARRO/LANDA (Coord.), **Prisión y alternativas en el nuevo Código Penal tras la reforma 2015**, 2017

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Práctica Penal I/V08M110V01105

Outros comentarios

Para o adecuado aproveitamento das clases é preciso dispoñer dos textos legais vixentes da Lei de Enxuízamento Criminal e do Código Penal.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Práctica Tributaria				
Materia	Práctica Tributaria			
Código	V08M110V11213			
Titulación	Máster Universitario en Avogacía e Procuradoría - Vigo			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Barreiro Carril, María Cruz Gómez González, Gonzalo			
Profesorado	Barreiro Carril, María Cruz Gómez González, Gonzalo Soto López, Diana María			
Correo-e	mcruzbarreiro@uvigo.es GONZALOGOMEZABOGADO@GMAIL.COM			
Web				
Descrición xeral	Esta materia conforma, xunto con Práctica Administrativa, o Módulo Administrativo do Máster en Avogacía. Práctica Tributaria impartirase no segundo cuadrimestre do primeiro curso académico.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
B5	CON-05 Identificar as técnicas de resolución de conflitos máis pertinentes en cada situación e contexto.
B7	CON-07 Determinar a instancia administrativa ou xurisdiccional e a acción ou actuación procedentes para a defensa dos dereitos dos clientes.
C1	HAB-01 Aplicar correcta e adecuadamente os coñecementos especializados adquiridos no grao no exercicio profesional #ante tribunais ou autoridades públicas, así como nas funcións de asesoramento respectando os principios e valores democráticos e os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
D4	COMP-04 Coñecer e aplicar as técnicas máis pertinentes en cada caso dirixidas á identificación e liquidación de dereitos arancelarios, obrigacións tributarias, de constitución de depósitos xudiciais e de atención de cuantos gastos e costas sexan necesarios para garantir a tutela xudicial efectiva dos dereitos das súas persoas representadas.
D6	COMP-06 Expresarse oralmente e por escrito, de forma adecuada ao contexto e ás necesidades ou características especiais de cada destinatario/a, e extraer das feitos consecuencias xurídicas de forma argumentada, en todos os ámbitos procedementais.

Resultados previstos na materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
- Identificar as técnicas de resolución de conflitos máis pertinentes en cada situación e contexto.	B5
- Determinar a instancia administrativa ou xurisdiccional e a acción ou actuación procedentes para a defensa dos dereitos dos clientes.	B7
- Aplicar correcta e adecuadamente os coñecementos especializados adquiridos no grao no exercicio profesional #ante tribunais ou autoridades públicas, así como nas funcións de asesoramento respectando os principios e valores democráticos e os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.	C1
- Coñecer e aplicar as técnicas máis pertinentes en cada caso dirixidas á identificación e liquidación de dereitos arancelarios, obrigacións tributarias, de constitución de depósitos xudiciais e de atención de cuantos gastos e costas sexan necesarios para garantir a tutela xudicial efectiva dos dereitos das súas persoas representadas.	D4
- Expresarse oralmente e por escrito, de forma adecuada ao contexto e ás necesidades ou características especiais de cada destinatario/a, e extraer das feitos consecuencias xurídicas de forma argumentada, en todos os ámbitos procedementais.	D6

Contidos
Tema

I.- PROCEDEMENTOS DE APLICACIÓN DOS TRIBUTOS. IMPLICACIÓN TRIBUTARIAS DOS NEGOCIOS XURÍDICOS.

1. Especialidades dos procedementos administrativos en materia tributaria.
2. O procedemento de xestión tributaria. A proba.
3. O procedemento de inspección tributaria.
4. O procedemento de recadación tributaria.

II.- REVISIÓN DE ACTOS TRIBUTARIOS EN VÍA ADMINISTRATIVA E ECONÓMICO-ADMINISTRATIVA.

1. A revisión de oficio de actos administrativos tributarios.
2. A revisión de oficio de actos administrativos tributarios previo recurso. O recurso de reposición.
3. As reclamacións económico-administrativas.

III.- A XURISDICCIÓN CONTENCIOSO-ADMINISTRATIVA EN MATERIA TRIBUTARIA: A COMPETENCIA XURISDICCIONAL NOS ACTOS ADMINISTRATIVOS TRIBUTARIOS DA FACENDA ESTATAL, AUTONÓMICA E LOCAL.

1. Cuestión previa: as taxas xudiciais. Devenio, liquidación e impugnación.
2. O control xudicial da actividade da Administración tributaria. A facultade revisora dos órganos xurisdiccionais.
3. A competencia dos órganos da xurisdicción contencioso-administrativa en materia tributaria.
4. A suspensión en vía contenciosa do acto impugnado.
5. A execución de sentenzas condenatorias da Administración tributaria.
6. A extensión dos efectos de sentenzas en materia tributaria.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	22	51	73
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	Nos Seminarios seguirase a metodoloxía do caso.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Atenderanse e resolverán as dúbidas do alumnado respecto das actividades e/ou exercicios que se propuxeron para adquirir as competencias perseguidas.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Seminario	Nos "Seminarios" das clases presenciais propórase aos alumnos a realización de distintas actividades: resolución de casos prácticos, exposición oral dun tema ou estratexia de defensa dun cliente, etc. Para ese efecto, e como sistema de avaliación continua, valorarase especialmente a participación activa do alumno nas devanditas actividades, o que representará o 20% da súa cualificación final.	20	B5 C1
Exame de preguntas obxectivas	A proba final, que representa o 80% da nota, constará de dúas partes: unha proba tipo test (40% da nota) e a resolución dun ou varios casos prácticos (40% da nota).	40	C1
Resolución de problemas e/ou exercicios	Parte da proba final, que representa o 40% da nota, orientada a verificar a adquisición de destrezas e competencias polos alumnos á hora de resolver casos prácticos.	40	B5 C1

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para ter dereito a ser avaliado polo sistema de avaliación continua, o alumno deberá asistir, polo menos, a un 75% das

clases presenciais.

Primeira oportunidade de exame:

1.- Os alumnos que se someten a avaliación continua serán avaliados conforme aos criterios que se indicaron máis arriba: resultado da avaliación continua (20%), proba tipo test (40%), proba práctica relativa ao estudo de casos (40%).

2.- Para os alumnos que non se someten a avaliación continua, ou que queden excluídos do devandito sistema a súa cualificación estará integrada na súa totalidade polo resultado obtido nun exame final, que consistirá nunha proba teórico-práctica, que terá que defenderse ante un tribunal integrado por tres profesores da materia.

- Segunda oportunidade de exame:

1.- No exame de xullo os alumnos que se sometesen ao sistema de avaliación continua conservarán a nota que obtivesen no curso.

2.- Para os alumnos que non se someten a avaliación continua, ou que queden excluídos do devandito sistema a súa cualificación estará integrada na súa totalidade polo resultado obtido nun exame final, que consistirá nunha proba teórico-práctica, que terá que defenderse ante un tribunal integrado por tres profesores da materia.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán as especificadas no calendario aprobado pola Xunta de Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BANACLOCHE PALAO, C., CHICO DE LA CÁMARA, P. y GALÁN RUIZ, J., **Tributación de los abogados**, 1ª ed., Thomson-Aranzadi, 2008

SÁNCHEZ BLÁZQUEZ, V.M. (Coordinador), **Procedimientos tributarios: teoría, cuestiones prácticas, jurisprudencia, doctrina administrativa**, 1ª ed., Civitas Thomson-Reuters, 2010

SIMÓN ACOSTA, E. Y OTRGOS, **CÓDIGO TRIBUTARIO**, 30ª ed., Aranzadi, 2023

VV.AA., **Memento práctico procedimientos tributarios 2022-2023**, Francis-Lefebvre, 2021

VV.AA., **Memento IRPF 2023**, Francis-Lefebvre, 2023

VV.AA., **Memento Impuesto sobre Sociedades 2023**, Francis-Lefebvre, 2023

VV.AA., **Memento IVA 2023**, Francis-Lefebvre, 2023

GALIANO ESTEVAN, J., **Todo Sucesiones 2022-2023**, Ciss, 2022

JUÁREZ GONZÁLEZ, J.M., **Todo Transmisiones 2022-2023**, Ciss, 2022

Bibliografía Complementaria

GARCÍA BERRO, F., **Procedimientos tributarios y derechos de los contribuyentes en la nueva Ley General Tributaria**, 1ª ed., Marcial Pons, 2004

GÓMEZ-ACEBO SOLAR, R. Y FAYOS COBOS, C., **Jurisprudencia Tributaria Práctica**, 12ª ed., Ciss, 2022

GÓMEZ-BARREDA, R. Y TEJADA, R., **Práctica Fiscal para abogados 2022**, La Ley, 2021

NATERA HIDALGO, F., **Fiscalidad de los contratos civiles y mercantiles**, Ciss, Última ed.

PÉREZ ROYO, F. (Dir.), **Curso de Derecho Tributario: Parte Especial**, 17ª ed., Tecnos, 2023

PÉREZ ROYO, F., **Derecho Financiero y Tributario: Parte General**, 33ª ed., Aranzadi, 2023

MALVÁREZ PASCUAL, L; MARTÍNEZ GÁLVEZ, P; RAMÍREZ GÓMEZ, S; SANCHEZ PINO, A.J., **Régimen Fiscal de la Empresa**, 8ª ed., Tecnos, 2023

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Práctica Laboral e de Seguridade Social				
Materia	Práctica Laboral e de Seguridade Social			
Código	V08M110V11214			
Titulación	Máster Universitario en Avogacía e Procuradoría - Vigo			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	7	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Blázquez Astorga, Miriam Elena Rodriguez Martin Retortillo, Rosa Maria			
Profesorado	Blázquez Astorga, Manuel Blázquez Astorga, Miriam Elena Iglesias Rial, Gonzalo Alberto Lago Gómez, Beatriz Leyenda Martínez, Luis Esteban Rodriguez Martin Retortillo, Rosa Maria			
Correo-e	JURIDICO@BLAZQUEZASTORGA.COM rosarodriguez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Superada a materia "Práctica laboral e de Seguridade Social", o alumno alcanzará os resultados seguintes: - Coñecemento e comprensión das temáticas e litixios laborais e de Seguridade Social máis comúns. - Destrezas no deseño de estratexias de defensa en litixios laborais e de Seguridade Social. - Destrezas no asesoramento en temáticas laborais e de Seguridade Social - Coñecemento das instancias xudiciais e extraxudiciais competentes en litixios laborais e de Seguridade Social. - Habilidades de actuación ante as instancias xudiciais e extraxudiciais competentes en litixios laborais e de Seguridade Social.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
B1	CON-01 Recoñecer na elaboración de documentos procesuais, nos interrogatorios e nas probas periciais, as técnicas dirixidas á investigación e o establecemento dos feitos nos diferentes tipos de procedemento.
B2	CON-02 Describir detalladamente as distintas técnicas de composición de intereses.
B3	CON-03 Identificar as distintas responsabilidades vinculadas ao exercicio da actividade profesional, incluíndo o funcionamento básico da asistencia xurídica gratuíta e a promoción da responsabilidade social da persoa que exerce a avogacía ou a procura.
B6	CON-06 Formular os requirimentos de prestación e organización determinantes para o asesoramento xurídico e representación procesual.
C1	HAB-01 Aplicar correcta e adecuadamente os coñecementos especializados adquiridos no grao no exercicio profesional ante tribunais ou autoridades públicas, así como nas funcións de asesoramento respectando os principios e valores democráticos e os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
C2	HAB-02 Empregar convenientemente os métodos alternativos á vía xurisdiccional para a resolución de conflitos xurídicos.
C3	HAB-03 Realizar eficaz e correctamente os actos de comunicación das partes no proceso.
C4	HAB-04 Diferenciar, de forma clara e precisa, os intereses privados que representan aos/as profesionais do Dereito dos de carácter público, cuxa execución a lei e os tribunais encoméndanlle, para unha colaboración eficaz cos tribunais na execución das resolucións xudiciais.
D2	COMP-02 Coñecer e utilizar adecuadamente as técnicas procesuais na execución dos actos que teñen lugar nas distintas ordes xurisdiccionais, con especial atención aos prazos, actas de comunicación, execución e vías de constrinximento.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Destrezas no ensino das estratexias de defensa nos litixios laborais e de Seguridade Social	B2 C1 C2 C4
Destrezas no asesoramento en temáticas laborais e de Seguridade Social	B1 B6 C1 C3 C4 D2
Coñecemento das instancias xudiciais e extraxudiciais competentes en litixios laborais e de Seguridade Social	B2 B3 C1 C2 C3
Habilidade de actuación ante as instancias xudiciais e extraxudiciais competentes en litixios laborais e de Seguridade Social	C1 C3 C4 D2

Contidos

Tema	
1. Relación laboral. Contrato de traballo e modalidades de contratación.	1.1.- Distinción de figuras próximas. Valoración de los indicios de dependencia y ajeneidad. A contratación laboral na era dixital 1.2.- Referencia ás relacións laborais especiais. 1.3.- Os contratos temporais (por circunstancias da produción e contrato de substitución). Causas e posible duración de cada un deles. Fraude de lei. 1.4.- O contrato de formación en alternancia e o contrato formativo para a obtención da práctica profesional: causas, posible duración. 1.5.- O contrato fixo-discontinuo. 1.6.- A orde xurisdiccional social. O proceso laboral ordinario: fase preprocesal e desenvolvemento do proceso. As partes no proceso laboral. O listisconsorcio. Defensa. O beneficio da xustiza gratuita
2. Obligacións y dereitos laborales do empregador e do traballador.	2.1. Remuneración: confección e interpretación da nómina e liquidación. Redacción da papeleta de conciliación por reclamación de cantidade (salarios). Elaboración de demanda por reclamación de cantidade (salarios). Proceso 2.2. Tempo de traballo e descansos. Especial referencia ás vacacións. 2.3. O traballador a tempo parcial, traballador fixo periódico e réximen dos traballadores a tempo parcial. Traballadores fixos discontinuos: concepto e diferenza cos traballadores a tempo parcial. Dereitos de conciliación da vida persoal, familiar e laboral. 2.4. Clasificación profesional. 2.5. Mobilidade xeográfica e modificación substancial de condicións de traballo. Procesos 2.6. Sancións. Despedimento disciplinario: Confección e interpretación de liquidación e carta de despedimento. Consignación de indemnizacións. Redacción dunha papeleta de conciliación. Proceso de despedimento disciplinario e de impugnación de sancións. Reclamación ao Estado do pago de salarios de tramitación en xuízos por despedimento. 2.7. Tutela dos dereitos fundamentais e liberdades públicas do traballador. 2.8. Prevención de riscos laborais (Responsabilidades por accidente de traballo ou enfermidade profesional). 2.9. A inspección de traballo e as infraccións administrativas na orden social.

3. Vicisitudes da relación laboral.	3.1. Suspensión 3.2. A contrata ou subcontrata de propia actividade e garantías dos traballadores suxeitos a contrata ou subcontrata. Cesión ilegal. 3.3. A transmisión de empresa e garantías dos traballadores en supostos de transmisión de empresa. 3.4. Extinción por causas obxectivas e despedimento colectivo por causas económicas, técnicas, organizativas e de produción. Confección e interpretación de liquidación e carta de despedimento. Expediente de regulación de emprego. Consignación de indemnizacións. Redacción dunha papeleta de conciliación.
4. Negociación colectiva e representación. Libertad sindical.	4.1. Proceso de conflito colectivo. 4.2. Impugnación de convenios colectivos. 4.3. Materia electoral. 4.4. Procesos en materia sindical: tutela da liberdade sindical, impugnacións relativas aos estatutos dos sindicatos e das asociacións empresariais ou á súa modificación.
5. Seguridade Social.	5.1. Acción protectora 5.2. Riscos profesionais e riscos comúns. Accidente de traballo e enfermidade profesional. 5.3. Recargo de prestacións da Seguridade Social. 5.4. Incapacidade temporal. 5.5. Incapacidade permanente.
6. O proceso ordinario. Recursos e execución de sentenza.	6.1. Evitación do proceso. Conciliación previa. Reclamación previa a vía xudicial. Reconvención. Actos preparatorios e medidas precautorias. O embargo preventivo. 6.2. O proceso ordinario. A demanda. Acumulación de acción, autos e recursos. Conciliación e xuízo. Dilixencias de mellor proveer. 6.3. O sistema de recursos. Recursos contra providencias, autos, dilixencias de ordenación e decretos. Recurso de suplicación. Recurso de casación. Casación para a unificación de doutrina. Remedios e recursos contra sentenzas firmes: audiencia ao demandado rebelde, nulidade de actuacións, erro xudicial, revisión de sentenzas, recurso de amparo. 6.4. A intervención do FOGASA e o Ministerio Fiscal no procedemento laboral. As prestacións que depara o FOGASA: supostos e cuantías. 6.5. Execución de sentenza. Execución provisional e definitiva. Execucións diñerarias. Execución de despedimento e supostos afíns. Execución de sentenzas colectivas e outros supostos.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	53	119	172
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Seminario	Os contidos enunciados serán analizados desde unha perspectiva eminentemente práctica: para ese efecto analizaranse e resolverán supostos prácticos e procederase á confección e interpretación dos documentos e materiais pertinentes. A metodoloxía será a do método do caso.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Seminario	Avaliarase a participación activa dos alumnos/as nos seminarios.	20	B2 B6	C1 C2	D2

Resolución de problemas e/ou exercicios	Ao final do período de docencia presencial farase unha proba escrita que consistirá na resolución dun ou máis casos prácticos.	40	B1 B2 B3 B6	C1 C2 C3	
Exame de preguntas obxectivas	Ao final do período de docencia presencial ou durante o mesmo poderán facerse unha ou varias probas tipo test.	40	B1 B3 B6	C1 C2 C3 C4	D2

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para ter dereito a ser avaliado polo sistema de avaliación continua, o alumnado deberá asistir, cando menos, a un 75 % das clases presenciais.

- Primeira oportunidade de exame: 1.- Os alumnos que se someten a avaliación continua serán avaliados conforme aos criterios que se indicaron máis arriba: resultado da avaliación continua (20%), proba tipo test (40%), proba práctica relativa ao estudo de casos (40%). A proba tipo test e a proba práctica relativa ao estudo de casos se farán en datas diferentes. 2.- Para os alumnos que non se someten a avaliación continua, ou que queden excluídos do devandito sistema: a súa cualificación estará integrada na súa totalidade polo resultado obtido nun exame final e unha proba que permita avaliar a adquisición de competencias, nas mesmas condicións que os estudantes que se acollen ao sistema de avaliación continua.

- Segunda oportunidade de exame: 1.- No exame de xullo os alumnos que se sometesen ao sistema de avaliación continua conservarán a nota que obtivesen no curso. 2.- Para os alumnos que non se someten a avaliación continua, ou que queden excluídos do devandito sistema: a súa cualificación estará integrada na súa totalidade polo resultado obtido nun exame final e unha proba que permita avaliar a adquisición de competencias, nas mesmas condicións caos estudantes que se acollen ao sistema de avaliación continua".

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán as especificadas no calendario aprobado pola Xunta de Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

AAVV, **Memento Práctico Social**, Francis Lefebvre, última edición

AAVV, **Memento Práctico Seguridad Social**, Francis Lefebvre, última edición

AA.VV., **Legislación Laboral y de Seguridad Social**, Cualquiera de las del mercado, última edición

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Prácticas Externas Básicas				
Materia	Prácticas Externas Básicas			
Código	V08M110V11215			
Titulación	Máster Universitario en Avogacía e Procuradoría - Vigo			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Grande Seara, Pablo Rubianes Santos, Fernando			
Profesorado	Farto Piay, Tomás Grande Seara, Pablo Mariño de Andrés, Ángel Manuel Martínez Táboas, María Teresa Rubianes Santos, Fernando			
Correo-e	f.rubianes@hotmail.com pgrande@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	As prácticas externas constitúen unha actividade de natureza formativa realizada polo alumnado universitario e supervisada polos titores académicos e profesionais. O seu obxectivo principal neste máster é permitir que o estudante complemente e aplique os coñecementos adquiridos na súa formación académica, favorecendo en xeral o desenvolvemento das competencias necesarias para o exercicio da profesión da avogacía e/o a procuradoría.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
B4	CON-04 Recoñecer as situacións de conflito de intereses que poden producirse na práctica profesional.
B5	CON-05 Identificar as técnicas de resolución de conflitos máis pertinentes en cada situación e contexto.
B7	CON-07 Determinar a instancia administrativa ou xurisdiccional e a acción ou actuación procedentes para a defensa dos dereitos dos clientes.
B8	CON-08 Recoñecer o instrumento xurídico procedente para representar aos interesados ante terceiros, ante as administracións públicas e #ante os órganos xurisdiccionais.
B9	CON-09 Identificar os actos xurídicos que requiran, para a súa eficacia, da intervención notarial e os que necesitan inscrición rexistral.
C2	HAB-02 Empregar convenientemente os métodos alternativos á vía xurisdiccional para a resolución de conflitos xurídicos.
C3	HAB-03 Realizar eficaz e correctamente os actos de comunicación das partes no proceso.
C5	HAB-05 Aplicar as técnicas de resolución de conflitos máis pertinentes a cada situación e contexto, establecer o alcance do segredo profesional e preservar a independencia de criterio.
C6	HAB-06 Utilizar os procedementos, protocolos, sistemas e aplicacións xudiciais, que requiran os actos de comunicación e cooperación coa Administración de Xustiza con especial atención aos de natureza electrónica, informática e telemática.
C9	HAB-09 Desenvolver traballos profesionais en equipos especializados e interdisciplinares.
D3	COMP-03 Incorporar os dereitos e deberes deontolóxicos da persoa que exerce a avogacía ou a procura nas relacións con clientes, outras partes, tribunais, autoridades e outros profesionais.
D6	COMP-06 Expresarse oralmente e por escrito, de forma adecuada ao contexto e ás necesidades ou características especiais de cada destinatario/a, e extraer das feitos consecuencias xurídicas de forma argumentada, en todos os ámbitos procedementais.
D7	COMP-07 Interactuar de forma apropiada cos/as cidadáns/as, institucións e outras persoas profesionais.

Resultados previstos na materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

- CON-04 Recoñecer as situacións de conflito de intereses que poden producirse na práctica profesional. B4
- CON-05 Identificar as técnicas de resolución de conflitos máis pertinentes en cada situación e contexto. B5
- CON-07 Determinar a instancia administrativa ou xurisdiccional e a acción ou actuación procedentes para a defensa dos dereitos dos clientes. B7
- CON-08 Recoñecer o instrumento xurídico procedente para representar aos interesados ante terceiros, ante as administracións públicas e ante os órganos xurisdiccionais. B8
- CON-09 Identificar os actos xurídicos que requiran, para a súa eficacia, da intervención notarial e os que necesitan inscrición rexistral. C2
- HAB-02 Empregar convenientemente os métodos alternativos á vía xurisdiccional para a resolución de conflitos xurídicos. C3
- HAB-03 Realizar eficaz e correctamente os actos de comunicación das partes no proceso. C5
- HAB-05 Aplicar as técnicas de resolución de conflitos máis pertinentes a cada situación e contexto, establecer o alcance do segredo profesional e preservar a independencia de criterio. C6
- HAB-06 Utilizar os procedementos, protocolos, sistemas e aplicacións xudiciais, que requiran os actos de comunicación e cooperación coa Administración de Xustiza con especial atención aos de natureza electrónica, informática e telemática. C9
- HAB-09 Desenvolver traballos profesionais en equipos especializados e interdisciplinares. D3
- COMP-03 Incorporar os dereitos e deberes deontolóxicos da persoa que exerce a avogacía ou a procura nas relacións con clientes, outras partes, tribunais, autoridades e outros profesionais. D6
- COMP-06 Expresarse oralmente e por escrito, de forma adecuada ao contexto e ás necesidades ou características especiais de cada destinatario/a, e extraer das feitos consecuencias xurídicas de forma argumentada, en todos os ámbitos procedementais. D7
- COMP-07 Interactuar de forma apropiada cos/as cidadáns/as, institucións e outras persoas profesionais.

Contidos

Tema

- I. Acompañamento a avogados en asistencias da quenda de oficio. I. Acompañamento a avogados en asistencias da quenda de oficio.
- II. Presenza nas consultas do Servizo de Orientación Xurídica. II. Presenza nas consultas do Servizo de Orientación Xurídica.
- III. Asistencia a todo tipo de actuacións procesuais. III. Asistencia a todo tipo de actuacións procesuais.
- IV. Participación en actividades colexiais. IV. Participación en actividades colexiais.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticum, Practicas externas e clínicas	140	0	140
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticum, Practicas externas e clínicas	O alumnado desenvolve as actividades nun contexto relacionado co exercicio dunha profesión, durante un determinado período, desempeñando as funcións asignadas e previstas na proposta de prácticas. As prácticas externas consistirán en: - Traballo en sedes xudiciais - Traballo en institucións oficiais - Traballo en despachos de avogados e procuradores. - Traballo en Colexio de avogados e procuradores.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticum, Practicas externas e clínicas	Durante a realización das prácticas externas básicas, cada alumno/a contará cun titor académico e un titor profesional, que lle orientarán durante a realización das mesmas e realizarán un seguimento do seu desempeño.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Prácticum, Practicas externas e clínicas	Valoración polo titor/a profesional da aplicación polo alumno/a dos seus coñecementos teóricos á realidade práctica, da súa capacidade de traballo, actitude e sentido crítico, da regularidade no seguimento das prácticas, así como do seu comportamento ético e profesional.	80	B4 B5 B7 B8	C2 C3 C5 C6 C9	D3 D6 D7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración dunha memoria ou informe por parte do alumnado no que se reflictan as características do traballo realizado. Os estudantes deben describir as tarefas e procedementos desenvolvidos durante o período de prácticas, así como os resultados obtidos, incluíndo unha valoración persoal dos mesmos.	20	B5 B8	C3 C5 C6 C9	D3 D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

Ver artigo 18 do Regulamento de Prácticas Académicas Externas do Estudiantado da Universidade de Vigo. Pódese consultar na seguinte ligazón <https://secretaria.uvigo.gal/uv/web/normativa/public/show/537>.

O sistema de avaliación descrito **será aplicable en todas as convocatorias de avaliación**.

As datas de entrega dos informes do titor profesional e da Memoria de prácticas por parte do estudante será a aprobada pola Comisión Académica do Máster e publicárase oportunamente na web do Máster.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Prácticas Externas/V08M110V01301

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Práctica Civil II/V08M110V01201

Práctica Laboral e de Seguridade Social/V08M110V01204

Práctica Penal II/V08M110V01202

Práctica Tributaria/V08M110V01203

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Deontoloxía, Organización Profesional e Quenda de Oficio/V08M110V01101

Práctica Administrativa/V08M110V01106

Práctica Civil I/V08M110V01103

Práctica Extraxudicial/V08M110V01102

Práctica Mercantil/V08M110V01104

Práctica Penal I/V08M110V01105

Outros comentarios

Recoméndase a lectura do Regulamento de Prácticas Académicas Externas do Estudiantado da Universidade de Vigo.

Pódese consultar na seguinte ligazón:

<https://secretaria.uvigo.gal/uv/web/normativa/public/show/537>.